ږلی او ګولی

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

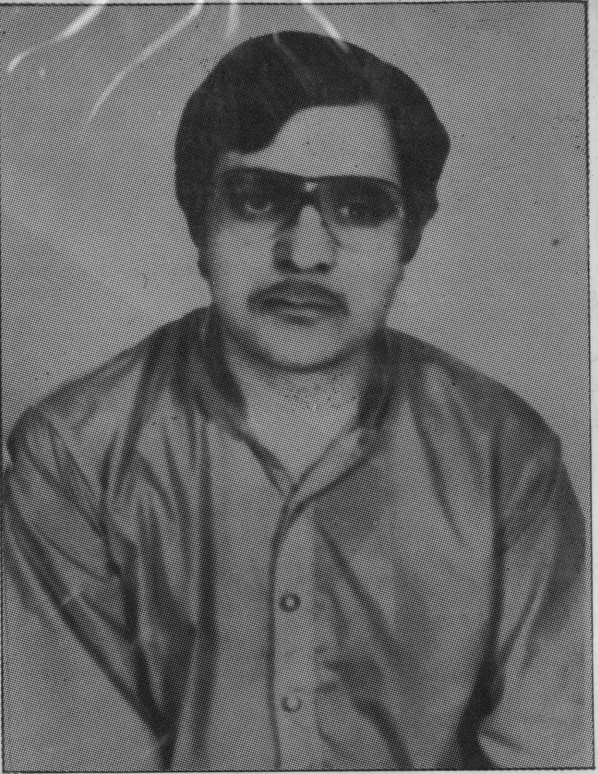

امان

د امان کتاب لہ خپرونو څخه

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلی او ګولی

ویناوال

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- دکتاب نوم : بلبله او ګوليه
- وينا وال : حبيب الله رفيع
- د چاپ کال : ۱۳٦۷
- خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

تړون

د هغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په مېړانه د ګولیو په بڼلیو ورګډ شول

خو

خپل ناولي دښمن ته یې سرونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړ

سریزه	۱	افغان	۶۸
د استاد پژواک لیکنه	۳	سور خزان	۶۹
د بناغلي پسرلي لیکنه	۱۱	آبادي	۷۴
د بناغلي روحاني لیکنه	۱۴	د استقلال لمن	۷۵
د بناغلي تنکیال لیکنه	۱۷	ویر	۷۶
د بناغلي جهاني شعر	۲۱	میړانه	۷۷
د بناغلي نور شعر	۲۵	د اختر دعا	۷۹
خپلې خبرې	۳۱	زندان	۸۱
لویه خدایه!	۴۷	سلسلې	۸۲
د ملر څیره	۴۸	د پلار په لار	۸۳
ژړا	۵۰	لویه سر	۸۳
د حق کور	۵۱	د کمونیزم څېره	۸۴
د اختر ورځ	۵۸	خبرې نه کوي	۹۰
زما جرم	۶۴	د خره مینه	۹۱
غزل	۶۵	د آزادۍ شیبې	۹۲
متل	۶۶	د نور ځلې	۹۳

له ماخوښي له ماطرب مه غواړئ	۹۴
مې - بي	۱۰۰
نقاهت	۱۰۰
د وينو باران	۱۰۱
دولت که دو، لت	۱۰۲
زحمت کښ او زحمت کښ	۱۰۲
راسره وتښېل	۱۰۳
اکسا، کام، خاد	۱۰۴
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴
خاک من	۱۰۵
د لستوڼي مار	۱۰۸
رجيم	۱۰۸
د وينو بهير	۱۰۹
د نور خلی	۱۱۷
بت پرستي	۱۲۰
زيري	۱۲۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷
پخه لار	۱۲۸
د ښاروي ګوند ترانه	۱۲۹
وينه او مينه	۱۳۰
سالنګ که سالنه	۱۳۲
کمونستی	۱۳۳
د وينو رنګ	۱۳۴
سرونه کړل	۱۳۶
للون	۱۳۷
داوطن	۱۳۸
د شهيد وينه	۱۴۰
څه ونه وايي؟	۱۴۱
جبه زار	۱۴۲
د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
ستالين او امين	۱۴۷
توقفګاه زمان	۱۴۸
د ننګ تدبير	۱۵۰
غوره يدلی ر؟ افغانستان	۱۵۱
دردانې	۱۵۴
مناجات	۱۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه	۱۵۹	بل جهان	۱۸۸
عقد	۱۶۰	مجاهد ، مهاجر	۱۸۹
د اتفاق صف	۱۶۰	زما قاتله	۱۹۰
زندان	۱۶۱	د ملت لښکر	۱۹۱
جوړه	۱۶۲	غلامي	۱۹۱
سیلانی	۱۶۳	د محبوب غیږ	۱۹۲
پوړ	۱۶۴	غزل	۱۹۳
د سپیدو خط	۱۶۵	ملی ماتم	۱۹۴
بریښ نف	۱۶۶	وطن پلوري	۱۹۵
وینې	۱۶۷	تکل	۱۹۵
انجام	۱۶۸	راز	۱۹۶
اور پوړې شو	۱۷۰	لوړ سرونه	۱۹۷
مزګائیږی	۱۸۲	تصویر	۱۹۸
ردیف بندگی	۱۸۳	د مور غیږ	۱۹۹
نوی دام	۱۸۴	بریالی پاڅون	۲۰۰
د مسافر جنازه	۱۸۵	اسیر	۲۰۴
سپیدې	۱۸۶	د زړه غوښتنه	۲۰۵
دباغ	۱۸۷	کربلاته سلام	۲۰۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي	۲۰۸
د یلدا شپه	۲۰۸
پیغام	۲۰۹
عمر	۲۱۶
لوړې شملې	۲۱۷
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸
د ایمان زور	۲۲۰
شهیدانو	۲۲۰
چیرته ولاړ شم؟	۲۲۱
د تاریخ غبرګون	۲۲۲
د حق لمر	۲۲۵
د ځان مرګ	۲۲۶
د تره کي په یاد	۲۲۷
د سر سیوری	۲۲۸
غم	۲۲۹
فلکه	۲۳۰
ګران	۲۳۱
یو لیک	۲۳۶
چاربیته	۲۳۷
د ننګ تاریخ	۲۳۹
سوی مسری	۲۴۰
د نیل پر غاړه	۲۴۱
د وحشت غېږ	۲۴۸
خرس مرګي	۲۴۹
د اقتدار جنګ	۲۴۹
نوړین	۲۵۰
امتحان	۲۵۱
د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
مقابله	۲۵۳
تیږې غاټول	۲۵۳
د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
فردوس	۲۵۴
منظوم لیک	۲۵۵
لوی فاتح	۲۵۶
دروند غم	۲۵۶
د بمن	۲۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینه‌ونو کښې	۲۵۸
پرلیبیا تیری	۲۵۸
د مینې بقاء	۲۵۹
یو هدف	۲۶۰
د روس بحه	۲۶۰
نوی سا	۲۶۱
د زړه قصه	۲۶۲
د زړه کور	۲۶۲
د بهار په لوری	۲۶۳
اصلی رنګ	۲۶۴
دار	۲۶۴
د افغان نحر	۲۶۵
فاصله	۲۶۶
ولایت	۲۶۶
رشته	۲۶۷
د روس بار	۲۶۷
د شهید وینه	۲۶۸
پلی نوم	۲۶۸
صرام	۲۶۹
د سپیدو خنجر	۲۶۹
لفظي بشر دوستان	۲۷۰
حرا وتونه	۲۷۰
د پړواك پړواك	۲۷۱
آسیا	۲۷۱
قدموته	۲۷۲
ائتلاف	۲۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه

د اور، وینو ، وېرې او وير سلسله را نښلېدلې ده ، له همغه وخته زما

د شعر دنیا هم د اورونو او وینو په حلقه کښې راګیره شوې او دیوه مظلوم

ملت د اسویلیو او زګیرویو او په عین حال کښې د یوه مغرور ملت

د بهادریو او تکبیرونو چیغې په خپله غېږه کښې رانغاړې .

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه "اورونه او وینونه"

نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت

سره شریک کړل دوی هم په مینه ولوستل ، د وسله وال سنګر غازیانو

هم ونغوښتل او ازانګه یې هم را ورسېدل .

ما په "اورونه او وینونه" باندې د هېواد د لوی مبارز او مجاهد

لیکوال او پیاوړي شاعر او ادیب استاد عبدالرحمن "پژواک" نه نظر غوښتی

و ، دوی په زړه ښه او نا روغ ځان تکلیف وکاله او ارزښتناکه مقدمه یې

پرې ولیکله ، ما غوښتل دا مقدمه د "اورونه او وینونه" له دوهم چاپ

سره خپره کړم خو د " اورونه او وینونه " نوی چاپ وروسته مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلی دي او دا مي چې پرېږ ور زیات کړل
یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مي ددې مجموعې نوم
"ربلې او کوڅې" کېښود او د استاد پښواك دا ارځستناګه لیکنه
مې یې په سر کېښې راوړه او هم مي د ادبي دوستانو هغه لیکنې
چې په "اورونه او ویرونه" یې د نثر او د نظم په بڼه کېښلې وې
ورسره ملې کړې او ورسره مې د اورونه او ویرونه کتاب د سریزې
یوه برخه چې د "اوراو ویر داستان،، دی
په دې مجموعه کېښې راوړه او دا دي خپل جهادي شعرونه له
۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د "ربلې او کوڅې" په نوم ستاسو
درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو وروڼو ځنې تر بندم او خپل
ګله درونډ درد درسره سپکوم!

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یا حق !

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتیم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاک سرمدی یک احساس فطری و ابدیست ، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاک سپرده شود . و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد . این چندگونگی در میان کیان هم هست : آنانیکه بنام شان باید نازید و آنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است .

درود بر ارواح پاک آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه و گرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند ، با دشمن جنگیدند و جز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق و آزادی ، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که باخامه و زبان مبارزه میکنند وبافکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوي وملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان ونوازندهٔ یتیمان است ، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه آفتاب زندگانی وی نشست و آن تیغ برهنه در غلاف خاک گزارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سرافشان او سربازان شهسوار هرکاب او را برجریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت وبر لوحهٔ فرخندهٔ وآفرین فخرنامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن باخون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکید .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت ودر تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد. سرافشان غازیان زنگ وملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای درد دیده را باهم می پیوندد . درینگونه آشنائی حقایق تلخ و دشـــــــوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند و همه دست هائیکه همدیگر را می فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند، در روح جوانان می بینند که هرچند تنها بر سیمای شـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می‌شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزلهای خویش در ادعای مناعت و قناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که تهوطن پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حدیثی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه او ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهمیدارد زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی او را دانش و معرفت وی هدایت میکند و به ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه او ویرونه » ممزوجی از مناجات و حماسه های ملی است . با توکل و ایمان یک جوان مؤمن و با عقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

(c) ketabton.com: The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در « داستان اور و ویر » نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم ونثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ دری کی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام وتام ملت افغان را در سرتاسر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهردو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم ، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن وبرگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژه گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ ودشوار که کار دماغ است متاثر می شود وبه آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند وبه اصطلاح خوشبین می پاید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. وچون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد. میگوید:...

زه باوري یم چې دا کېږي
او ډېر ژر کېږي ....

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظر مصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بروشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرورهستم که خود را بااین شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور بامی که خراسان جهان بود
از شامت بد یکدودمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تاچشم زنی، باز
خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی
زیراک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د «آزادی شپې» نیز روح آرزومند شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت و غلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك اوگل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا ودرود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است وآنرا باید در ورای بینش ودانش خویش جستجو کنیم . آیا می توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟ » پاسخ بگوئیم؟! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند ، رشک می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید وګلان به وغــــوړېږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها وامیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیراهنوز زنده هستم وبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرشکسته بال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را با نفس های آخرین خویش پر کنم و ذره های خاک را با منقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره مند است و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه:

آب بود معنیٔ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند.

این گفته تا حد زیادی در بارهٔ شعرای عالم و ادیب پشتو و شعرائیکه کمتر سواد داشته و یا بیسواد بوده اند درست است. در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنگ ملنگ جان را میتوان مثال اعلی خواند. شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد.

داوگړي پر کړي خدایه!

عبدالرحمن پژواک

مه ۱۹۸۵/ واشنگتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد صديق پسرلي ليکنه:

اورونه او ويرونه

د روان جهاد په دوران کښې که شاؤ لمو توري توپک ته لاس او سيني يې د ملحد دښمن مرميو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دوهره بې تفاوته نه دي پاتې شوي. په زرګونو شعرونه مقالې او پر سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد پر ارتباط وليکل شول چې يوه لوير برخه ممکن خپره شوې هم وي. د چاپ شويو آثارو په اعتبار دا ويلای شو چې د نن پرون ادبيات بر مخو راتلونکو زمانو کښې په ګوښې تله تلل کيږي لکه څرنګه چې له يوه دپر ستوماني تاريخي پړاو څخه عملاً تيريږو دغه شان ادبيات هم په بل مرحله کښې دي.

هره دوره دپر آثار او ادبيات منځ ته راوړي چې ځينې يې د کميت او کيفيت له مخې ډېر غني وي. تراوسه خو اوسنۍ دوره د کميت په لحاظ ډيره د توجه وړ ده او د اوچت کيفيت له پلوه هم د ګوتو د شمېر آثار په لاس راغلي دي چې يو يې هم دغه د محترم ورور حاجي حبيب الله رفيع صاحب د جلا دي شعرونو مجموعه ده چې د «اورونه او ويرونه» پر نوم خپره شوې ده. رفيع صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو تکړه لیکوال ـ ښه محقق او حساس شاعر دی، چې پښتو ګلوي ته يې ضرورت نشته او لنډ به يې د کتاب پاڼې سره ولوړو «اوروڼه او ویروڼه» په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړه قطع په ډېر ورو سلیو ورځوکښي چاپ شوی دی. کتاب د اشعارو د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی: نظمونه، آزاد شعرونه، قصیدې، غزلې او ټوټې.

دده دا اثر هم د دوی د نورو آثارو په څېر خوندور او ارزښتناک دی. ډېر ښاخه نظمونه او نازک خیالونه يې په مختلفو قالبونوکښې ځای کړي دي. کېږي د «لمر څیره» او د «وینو بهیر» د پخوالي معیار وګڼو نو د «ژوبن ترانه» او قطعات يې له ډېرو ښو طنزونو ډک دي او په الفاظو يې هم ښې لوبې ورسره کړې دي.

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده، د غوايي د الي ټولې د ناشاپي پلېښې ښه عکاسي کړې ده، یعنې هم مطلب ښه جوت شوی دی، هم د نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړې ډول او سبک سړی ځانته متوجه کوي.

آزاد نظمونه يې هم تر ډېره حده کامیاب دي، د جهاد مسأله هغه هم په آزاد او نوی شعر د هر چا کار نه دی، د ښاغلی رفیع عونډې تکړه ادیب پکښې خوند او رنګ پیدا کولای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد روحاني رُویا لیکنه:

اوړونه او ویرونه

روان سپیڅلی جهاد هومره چې غمونه او زخمونه لري هومره خوبونه او بریالیتوبونه لري ، هومره چې توره او ډالونه لري ، هومره قلم او کتابونه لري . په هیواد کښې د یرغلګرو د اوړونو اوړول او د یوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ږېږدوي او د دې خونړۍ فاجعې ترېخ یاد به د تل له پاره په سرو وینو د تاریخ په تندي پاتې وي . خو هغه څه چې تاریخ تل مخ پر وړاندې ځي او دنیا بدلون مومي د افغان ملت توره هم لا په ځلیدو شوې لړاوبړ، نر او ښځه را پاڅیدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه یې پیل او رامنځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې یو ستر انقلاب د بشپړ خلاصون له پاره دا دی مخ په وړاندې ځي او بشپړ ډاډ دی چې زموږ د سپیڅلي ایمان په مرسته به خپل د ګران هیواد استقلال بیا تر لاسه کړو .

د افغانستان د ملت بریالیتوبونه یوازې په تورو وجهو او جګړو نه دي ولاړ ، بلکې قلمي جهاد ، علمي ، ادبي او هنري هلې ځلې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره مل دي. دا هغه ځلیدونکی له هغو بریالیتوبونو څخه دي چې زمونږ درنو لیکوالو، شاعرانو، ادیبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته وړاندې کړي، خپلو هراړخیزو هڅو ته په پوره حوصلې سره دوام ورکوي او په روان سپیڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي.

«اوروونه او ویروونه» هم یوه بریالۍ ونډه ده، د شعرونو په زړه پورې مجموعه ده، د تېرو اوو غمځپلو کلونو محصول ده. «اوروونه او ویروونه» د چا اثر دی؟

.... وايي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشیستانو پاریس نیولی وو، نومیالی نقاش او انځورګر «پیکاسو» هم په پاریس کښې کار او ژوند کاوه. یو شمېر صاحب منصبان ده ته نندارتون ته ورتلل او ده د آثارو ننداره یې کوله. «پیکاسو» بر هم هر یوه ته د «ګرانیکا» تابلو ورښودله (ګرانیکا د اسپانیې یو ښار دی چې آلماني یرغلګرو بیخي وران کړی او له منځه وړی وو). یوه ورځ د ګزمې یو صاحب منصب نندارتون ته ورغی او د «ګرانیکا» تابلو ته یې پام شو، نو له پیکاسو څخه یې پوښتنه وکړه: «آیا دا ستا اثر دی؟» او پیکاسو ځواب ورکړ: «نه! دا ستاسو اثر دی!»

«اوروونه او ویروونه» هم هغه تابلو ده چې د روسانو د یرغل او ورانکاریو آثار پکښې براته دي، د هېواد لوی شاعر، ادیب او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع د اآثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته راټول کړي دي ، د خپل خوږين ژبه دردونه او سوي غږ انګازې یې ورسره مل کړي او يوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ورو بخښي او د برې زیری ، ترې جوړه شوې ده .

دا مجموعه " د دین او د وطن د لارې د سلهاو زرو سپېڅلو شهیدانو په نوم " ورپلندې شوې . د " اور " او " وير " داستان تر عنوان لاندې د غوايي د اوومې نېټې ورځ يې پکښې ترسيم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته ښيي . او په پای کښې زیری ورکوي چې : " زموږ د مېړني ملت ایمان داسې راکوي چې دښمن تر به امان ونه کړي . "

دا مجموعه په پنځو برخو ویشله شوې : " لنډوټه " ، " آزاد - شعره " ، " قصیدې " ، " غزلې " او " ټوټې " پکښې رانغاړل شوي دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د " امان کتاب " پنځم ټوک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلي شاه محمود پښتنګ خطاطي هم د يادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګيني ورپه برخه کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو! دا بنکلې مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري ولولو او حقیقي جذبو سره شریک شئ .

موږ هیله من یو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او ورانګې بر لا خورې کېږي . د ادب مینه وال د ښاغلي حبیب الله رفیع د نورو علمي او ادبي ورانګو د رسېدو په تمه شپې شمېري.

روحاني

نیویارک ۱۹۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلی شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټې" "اوروته" "شول او" "ویرونه"

کومې « سکروټې » چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوړ ګوند د وړکا په بد مستئ کښې د کمونیزم بې سر او تاله "سازته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن اور وته ګرځیدلې چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو راهیسې په غرغړو دي.

هو سکروټې د رفیع صاحب لومړنی چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوښدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بايللو رژيمونو د بې بصيرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د « خلق » په نامه پیل شو، وځلولې او بیا یې له پنځوس هوکو زیات ځانګړې آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې.

او بیا چې هیواد د کمونیزم برېڅو او وحشي روسانو ورانی کې، وې سوځاوه او ښکلې شنې درې يې تانګونو غوبل او بمونو وسوځولې، « سکروټې » بیا ژبغړانده شوې، د مقاومت اوروته شول او ورسره ویرونه هم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زېږنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځوروي یې بلکه وړاندې او وروسته هم ژوند نظر ګوري « تېر یادونه » هېرېدو ته نه پرېږدي او د راتلونکي انځکل کوي او تابیا ..

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور ، ادب ، تاریخ څېړنې ، کتاب پېژندنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي ډېر بل ډېر په زړه پورې ، ښکلي او رنګارنګ ګلان ټولمبلي دي چې د هېواد ادبي ، تاریخي ، او تحقیقي خپرونې جواید ، ورځپاڼې ، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه .

خو د ښاغلی رفیع په جهادي لیکنو ، څېړنو ، ټوټو او اشعارو کښې چې ټوم سوز ، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د فرهنګي پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن د ښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې .

« اوورونه او ویرونه » د محترم رفیع د جهادي اشعارو رنګینه ګېډۍ ده چې د "تصویر" ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » « د شمال له خواشمال دی » له ښایسته او زړه وړونکو ګلانو نه جوړه شوې ده . دغه ګېډۍ د شعر د هرې څانګې لکه آزاد شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنګینو ګلانو ترکیب موندلی دی، او بیا ددې ګیډۍ ځه هر یو ګل: « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « د شمال له خوا شمال دی » بیل-بیل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزون لاس ته لوېدلي چې دغه شمېر رفیع صاحب په یوه وار شپږ ارځښتمن او معیاري آثار د جهاد مطبوعاتي څولحه تر ورغوړځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اورونه او ویرونه » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده ، سربېره پر دې چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لاربې پرانستلې ده ، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل شي . او زما پیشنهاد دادی چې ددغه خوا به ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځوي ، او د اورونو ، ویرونو ، وینو او ویرې دغه رښتینې داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ .

« اورونه او ویرونه » ، « تصویر » ، « انجام » ، « د وینو بهیر » ، « زندان » او « د شمال له خوا شمال دی » آثارو کښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونده شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد خپله ځان څرګندوي ، داسې چې بیا د چا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نشي پټېدلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن تعالی دې ده ته نور هم توفيق، صحت او اوږد عمر ورپه برخه کاندې چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګيال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارځښتناکو خدمتونو لړۍ نوره هم وغځوي.

ومن الله التوفيق

ننګيال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلي عبدالباري جهاني وينا :

منظوم ليك

ما د پښتو د خوږ ژبي شاعر ګران ورور « جهانی » په نوم امريکې ته « اوروښه او ويروښه » ورلېږلي وو او د خط د نه راليږلو ګيله هم ورسره . او دوی هم مهرباني کړې وه زما ليک ته يې ځواب او زما ګيلې ته يې منظوم غبرګون راليږلی ؤ . دا غبرګون د « اوروښه او ويروښه » په باب ؤ نو ځکه يې دلته سره لولو :

***

زړه ته را تېره ګيله مه راآشنا
ستا له خوږو - خوږو ګيلو ځار ځم
ستا له سپېڅلو اوښيلو قربان
ستا له ويرجنو ترانو ځار ځم

ستا د اوروښو او ويروښو بهير
نه سوځولی ، ژړولی يمه
ستا د تودو ويرجنو چيغو آواز
له دراڼه خوبه پاڅولی يمه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته باوري يې چې دا سرې وينې به
نن کرسباوي چېرته رنګې راوړي
د آزادۍ دناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره دحال په ژبه
کیسې د فتحې د جشنونو کړې
ماې لیدلي دي یاغي خوبونه
ما سلسلې د تعبیرونو کړې

ته وایې مه غواړه له مانه مستي
ژوندی جهان دی تو یانو ځیلی
ستا ځنګ هېر دی د پایزیب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کوڅې وهلې

مالا ښخوا دا خزانې قافلې
د خیل ژوندون پر منزل واړولې
هېر مې کړه ته له د ځوانۍ یادونه
هيلې مې هم ته لې نابنا دې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
نه بې درديو ګونګی کړی یمه

زما داحساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اوريدلو نه دي
زما د ګونګې ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته یوې رڼا لینې کړېکې سره
د تزویرونو جهان وخوځېږی
چا به لا سترګې د پولې نه وي
دلته زر ګونې اوښکې وبهېږي

نه یو پردیس یونا امیده شاعر
زما اسویلي د آوريدلو نه دي
نه د نصیب ښکارې ویشتلي مرغه
نورمې وزر د الوتلو نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خیالونو دنیا ونړېده
خو جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلی ورژېدی
نړۍ نسیم، نړۍ باغوان پاتر دی

زه ته را تېره کېله منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو ګیلو ګرځم!
ستاله سپېڅلو اسویلیو قربان
ستا له ویرجنو ترانو ګرځم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلی شیخ نورعلی نور وینا :

برېښ

زما گران دوست شیخ نورعلی نور چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصارو څخه دی، تل د افغانستان په ویښ او ښکلې توبوي او له موږ سره عمرازي کوي. لاندینی آزاد نظم ده د «اوروند او ویرونه» په ارتباط ویلی او رالیږلی، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو د ده د مینې او اخلاص له امله یې د لته راوړم!

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

داد علم

خزانه ده

فرزانه ده

یو کلتور دی

مناره ده د ادب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ظلمت تورو تیارو لره

رڼا ده

یو بریښنا ده

هغه څرکه، هغه «بریښ» دی

چې وحشت هم

ترې وحشت خوري

* * *

د ادب د آسمان ستوری

رهنما

د ګمراهانو

لار ښود

د عالمانو

د ده ژوندیو فلسفه ده

یو څرګندیو لیتون دی

تجربه ده

انقلاب دی

زلزله ده

د وحدت یوه نعره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو استاد دی

یو پوهاند دی

یو جهان دی

یوه پانه د تاریخ ده

* * *

یو دردمند غوندې انسان دی

یو بلبل دی

د خزان وهلي

گلستان بلبل

کوي فریاد

خو د هغو گلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه گلونه

چې یې تود باد هم لیدلی نه ؤ

نن پرې اوروونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سبا نسیم

هم لا سن گل کړې نه وي

نن د وحشت

پنجو کښې دل شوي

پاڅې - پاڅې شوي

ذره - ذره شوي

* * *

دا د افسوس

نغمه چې اورمه زه

د سوز او درده ډکه

دغه د چا د زړه د کومې آواز

چې مې تر غوږه راځي

د چا آواز دی دا

څرنګه ساز دی دا

که سمندر

په غورځنګونو باندې سر دی

که آسمان جوش کښې راغلی دی غرهېږي

دا څه آورمه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه دي ؟
دا ته ښکاري ترانه ده
چې غځېږي
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د ډنګو غرونو په سر
خو :
دا ترانه د چا ده
دا سې له سوز نه ډکه
په آورېدو يې
چې کائينات
دا سې جوته وخوړه
هن :
دا خو د "برېښ" نغمه ده
چې پرې د غره څوکه کښې
څو څاهد
ځيل خوب من نړه تر
دلاسه ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د «رفیع» نغمه ده !

شیخ نور علي نور

بهادر کلی ـ پېښور

۸۴/۵/۱۸

خپلې خبرې :

د اور او وير داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځو نه هفتې او مياشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسيله د زمان بدلون شمېرو او د تاريخ يوو .

د ۱۳۵۷ کال د غوايي اوومه نېټه هم د زمان د ناپاياوه سمندر په غېږ کښې يوه ورځ وه او يوه د شپېلو مهره . د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت سره ښه درلوده او خونړېده؛ چې د افغان په هسک کښې يې د يوې « سرې ورځې » ښکارندويي کوله او زموږ په «پلټهرليک» کښې يې د يوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسک راغلی و ، خو نېژې هسک ، د سهار کارونه نوي پيل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په څو عسکري قشلو کښې د ماشينګنو ډزو او بيا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامې فضاء سکوت مات کړ او ددې منظم نظام نظم يې ګډوډ . . .

د هيواد پالو افسرانو تر سيلو ګولۍ ووتلې او د څرخي پله د زغورو قواو له او سپينږې کلا نه د ټانکونو بهير را روان شو ، د بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاني حصار ته اوړ وړته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نړۍ د «۸۱۵» نومره ټانک ګوله سوري کړ . .

راډیو افغانستان غومبند خپرونه نوې پیل کړې وه ، دوې درې سندرې یې نوې خلاصې کړې وې چې ټانکونه پرې ورننوتل او د «عزبند» امرېې ورکړ ، د خوښۍ نغمې غلي شوې او د راډیو په څپو یو وېرمن سکوت خور .

ارګ تر اوړ لاندې وځول شو ، مغرور «داؤدخان» د خپلو بې کفایته ملګرو په حلقه کښې بې تدبیره شو . هرې خوا ته یې هڅې وکړې خو هڅوک یې د «زارستان» پر وخت په کار نه شول او هیڅ د امید لوری یې ونه موند ، هڅې یې بې ګټې شوې او ټکلونه یې بې نتیجې .

نه له تېر ماښام راسې خواشینې وم ، ځکه په همدې شپه د هېواد یو مشهور لیکوال مړ و او یو پیاوړی ادیب ؛ د هېواد نامتو قلمي څېره محمد ارسلان «سلیمي» بښیم ؛ نه پر هاغه سهار ددې لیکوال په جنازه تللی وم ، د ماسپښین دوې دوې نیمې بجې وې چې بېرته ښار ته را غبرګ شوم ، «میرویس میدان» ته چې را ورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکارېدل ، ټکسي وانانو په تېرو خبرې کولې خو یوه ټکسي وان را واخیستلم ، د پولي تخنیک په څنډه کښې ټانکونه ولاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، نه پوهېږم ولې ډېر شوی ووم، په بېړه مې ځان کوټې ته راورساوه کوټه چې ولاړم د ورور مور په وارخطايي راته وويل: «کوډتا شوې؟» ما په پاړمنه لهجه ورته وويل: «چا کړې؟ څوک کودتا کولی شي؟» هغې وويل: «وايي خلقيانو کودتا کړې! دا دي راډيو خبرې نه کوي! ...» او راډيو مې يې مخې ته کېښوده، د راډيو پېچونه مې تاو را تاو کړل هغه نه غږېده، دوه ځې درې بجې به شوې وې، د موږ کور د «باغ بالا» د لوړې غونډۍ په لمنه کې ښي ؤ، پر تخت بام کېښناستم، څو ورځې يې راوړه، اشتها مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی ووم، خپه وم خو پلای شول، ده هماسې غلی او رنګ الوتلی پر څوکۍ ناست وم چې دوې جېټ الوتکې راښکاره شوې، په کابل ښار يې دوره ووهله او بيا يې د «خواجه رواش» په هوايي ډګر بمونه واورول او د الوتکو «الوت کوښته» يې ورانه کړه، مادا هرڅه په غوږ لو ستر ګو ليدل او د بت غوندې ورته ناست ووم.

د الوتکو د الوتنې پېټکې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه او قوای مرکز هم بمباري وشوه او په نور ښار هم.

لوړ مازيګر ؤ، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته را ښکته شوم، هلته مې ديو دوست کور ؤ، هغه د راډيو افغانستان مامور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ، د پښتو پوښتنه مې ترې وکړه، ویل: «عسکري کودتا شوې، په پاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ یې ترې را وایستلو!».

د ماښام خړه را خورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلی را روان شوم، د "بهارستان سینما" په مخه کښې چــــرتي روان ؤم، د خلکو ګڼه ګوڼه نه وه، هیڅوک نه ښکارېدل، ټول خلک په کورو ننوتلي وو، د سینما په مخه کښې یو خیرن پیرن هلک ولاړ ؤ، خړې جامې یې اغوستې او یو خړ څادر یې په اوږه ؤ، غږ یې راته وکې: «مه راځه!»، زه ور روان ؤم، رامنډه یې کړه، په وحشت یې غږ راته وکړ خوله ما هم بې اختیاره لاس ورواچاوه، بېرته یې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې دا «خلقي ځوان» ؤ چې ددوی د ناروا قدرت له پیل سره دوحشت د تمرین قوماندہ ورکړه شوې وه.

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۲ کال د چنګابښ په شپږ ویشتم سهار هــم اورېدلې وې، خو هغه وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبې وروسته راډیو د خونړۍ او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه یې چې زموږ په خپرونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود په وار- وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمبارۍ همداسې روانه وه، پر آسمان هم له ماښام سره تورې وریځې راخورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې، لاندې د توپونو غوړمبهار، په هوا کښې د الوتکو غوړهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تونده بریښنا او تنا، شپه یې ډېره مهیبه او ویرونکې کړې وه، چا له ویرې خوب ونه کړای شو او په همدې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بدبختۍ په بیل وژړل، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شمېره وتلې اوښکې توې کړې .

سهار نږ د ارګ د لوړ «ګینټه ګر برج» د زنګې ساعت غږ غلی شوی ؤ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت یې شمېرلې زنګونه وهل، له کاره لوېدلی ؤ، د ګړۍ عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شیبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دریدلی وو، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی ، لوړ درې رنګه د آزادۍ بيرغ چې هر سهار به يې د لمر زرينو وړانګو سلامي کوله ، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ ، د دروازې د پاسه يې په نيم څوړنډ ډول د وير رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال ويرې تمثيلاوه .

« داؤدخان » چې په افغانستان کښې يې د روسانو د رختې کولو لويه ګناه په غاړه وه ، ټوله شپه د روس له غلامانو سره جنګيدلی ؤ ، د « تسليم ! » چيغو ته يې په ګوليو ځواب ورکړی ؤ ، په زرهاوو ګولۍ يې ويشتلې وې او بيا يې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وينو وينځلې او د سهار له رڼا سره يې سينه غلبېل غلبېل وه او په خپلو وينو کښې لړند پروت .

دا په افغانستان کښې داوړاو وينو د داستان پيل ؤ ، ورپسې دلويو ويروونو او ملي بد بختيو لوی بهير .

خلقيانو دې غلامانو او ځيره خورو ته روسانو د وحشت قوماندې ورکړه او دوی هم نوي ـ نوې وحشت ته لاس وغځاوه . د کورونو لټول او لوټول ، د عقيدو پلټل ، د دينداراو او هيوادپالو کسانو نيول او وژل ، د عزت د کسانو سپکول او تحقيرول ، د مالونو، جايدادونو او شتمنيو ضبطول ، د زړو د بنمنيو تازه کول او د نويو د بنمنيو پيداکول هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول يې پيل کړل .

مغروروخو يې ماڼۍ خلقيانو هر يوه يې دا حق درلود چې هر څومره کسان يې پوښتني ووژني او په خلکو چپه ميچني وګرځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پيل شوه ، هر يوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زيات ووژني او له دې لارې ګوندي ګريډ تر لاسه کړي او د چټک پرمختګ سند .

خاين تره کي به په راديويي او تلويزيوني ويناؤ کښې ويل کاوه : «چې په ملکي کښې له علاقه دار نه نيولې بيا تر ما او په عسکري کښې له دلګي مشر نه نيولې بيا تر ما ټول خلقيان په کار و ګومارل شوي » او بيا به يې ورته ويل چې : «دا نوې موندلې موږ په سل ميله کښې دوه سوه ميله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوى د نارواقدرت د اموږ په زرهاؤ ميله کښې وزغلاوه او هر څه يې پرې برباد کړل او په خپله يې د اقتدار د موږ پوزې هم ذرې ــ ذرې .

د خلقيانو په دستور د دښمنانو د زندان او د ټولو ولاياتو دجنايي بنديانو د زندانونو ورونه پرانستل شول ، د جانيانو او قاتلانو دوسيې وسوځولې شوې او بيا يې دوى ټول خوشې کړل او له ځان سره يې تنظيم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغرنجي پله جهنمي زندان چې داؤدخان جوړ کړی وُ دهمده د کورنۍ په پاتې عمر افتتاح شو او پکښې واچول شول او ورپسې يې د « هل من مزيد » خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ زره افغانان يې تر ستوني تېر کړل ؛ زندانيانو په جهنمي حالاتو کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه ترې ايستل کېدل، په تورو موټرو کښې به « پوليګون » (وژل ځای) ته وړل کېدل او لاس تړلي به د ماشينګنو نښه ګرځېدل، په هر ولايت او هره اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پوليګونونه جوړ.

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونيوله اووژلو اور ونيوله او وير، وينو ونيوله او ويرې.

د روسانو د سنجش په خلاف افغانان د خلقيانو وحشت نه يوازې داچې ځلي نه کړل بلکه راويښ يې کړل، راولاړ يې کړل، راوې پاروول، راغونډ يې کړل، را لښکري يې کړل او بيا پر له پسې د هيواد په بېلا بېلو برخو کښې قيامونه پيل شول او پاڅونونه حملې پيل شوې او بريدونه، جهاد پيل شو او د حق او باطل خونړۍ جګړه.

څومره چې وحشت زيات شو، هغومره مقاومت زيات شو او څومره چې تېري زيات شو، هغومره مقدس دفاع پياوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هیواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هیواد هر بچی سپاهي او عسکر.

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکوته وخوړل، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړ بدني ورته وشوې، دوی په بې رحمۍ وکوټلې خو هغه په بېړه وېرېږي شوي او خوړي او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګټنون.

د روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکي وسلې را ماتې کړې خو خلکو په تش لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د هغوی په وسلو یې ورسره جهاد نوډ کړ.

د افغانستان د ایماندارو او مېړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان را نسکور شول، تس نس شول او خبر یې دې ته ورسېده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل، پرچمیان یې سره وشړل، نابغه استاد (؟) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ ژورې کندې ته ور روان شو، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ، د اولس د قهر سره اور ته را لوېدونکی ؤ چې روسان په وار خطایۍ سره را میدان ته شول، دی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژر ددې اوږ خوراک کې خو خپل نارواقدرت یې د «لوټ تیري» په وسیله ونړ غوره او د شلمې پېړۍ شاه شجاع ببرک شا یې د بسکاري زرک په توګه تخت نشین کړ او رئیس جمهور (؟).

روسانو سل زره کسیز سوراو نه ماتېدونکی (؟) پوځ راووست او بې شمېره وسلې، بمونه او الوتکې. دوی نور افغانستان اشغال شوی وګاڼه او د افغانانو قیام او مقاومت ختم شوی.

پر هیواد باندې یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه خو ډېر ژر، د روسانو تر راتلو څو هفتې وروسته په کندهار ښار او هرات ښار کښې د «الله اکبر» ملکوتي غږ دا سکوت مات کړ، خلکو پاڅون وکړ او د ۱۳۵۸ کال د کب په درېیمه نېټه د «الله اکبر» د باعظمته غږ سره په کابل ښار کښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قیام د ۱۳۵۹ کال په پیل کېښې روښنفکري قیامونه پیل شول او پوهنتوني، نجونو او زلمو تش لاس سینې ټوپکو ته وړاندې کړې، استعماري ښوونځي او روزنځي ته یې لته ورکړه او حتی د وړکتون ماشومانو هم د روسي شیدو «نه خوړل» اعلان کړل.

د روسانو ددې دوهم پړاویز وحشت نتیجه هم معکوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي اور « تنل » ، د دې اور لنبې ورځ په ورځ لا لوړېږي ، تو ندېږي او خورېږي او انشاءالله هغه ورځ لرې نه ده چې د دې اور لنبې به د نړۍ دا لوی شدادي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي .

د اور او وینو دا تراژېدي روانه ده او زموږ ډېرې مادي او معنوي شتمنۍ یې ونغښتلې خو زموږ د اولس پاکې ، سرې او تودې وینې ګواهي لي : چې دا وینې به رنګ راوړي او د آزادۍ د ناوې د لاس او پښو نوکرینې به شي .

زموږ د میړني ملت ایمان داد راکوي چې د ښمن ته به امان ور نه کړي او د تېښتې فرصت ته به یې پرېنږدي .

موږ باور یو چې زموږ نازولی او وحشي د ښمن به ډېر ژر زموږ له خاورې نه ځي ، سر وهلی ، بروهلی ، شرمېدلی او ماتې خوړلی .

* * *

د اور وینو او ویر د بېړونکی داستان زما د ژوند داستان هم دی ، زه هم د دې توپان د یوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو و لوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم ، بیا مې د خوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لیدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی .

ددې وحشي توپان ځپو کله په کابل کښې ساتلـــم چې د خلقیانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن یې د عقیدو تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به یې بیول کول ، وژل او د عقدو تشول ، کله یې دارالجهاد او تودو سنګرونو ته ورد ګوته بیولم چې زموږ کلی هم هلته ؤ او د جهاد مرکز ، او هلته به د خلقیانو وحشیانه حملې وې ، انسان وژنه او د ماشومانو او ښځو د عزو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانیدل ؛ کله به یې د زندان وسپنیزو پنجرو ته اچولم چې هلته به وهل وو ، ټکول وو ، برق ورکول او رنګ ــ رنګ روحي او جسمي تکلیفونه لیدل ؛ او کله به یې د مهاجرت په کاروان کښې روان کړم چې ګډې وې ، ماشومان او ښځې ، سر وهلي برهلي ، در په در ، بې سر سیوري او بې خیمې ، د صوبه ٔ سرحد په ګرمیو او د بلوچستان په دښتو کښې .

زه په دې خبره باندې ښه نه پوهېږم چې په هغه زمانه کښې په دې دوران بهیر کښې که هر څو سرګردان او پریشان شوم خو پښیمان او ستومان نه شوم ؛ که په کلي کښې وم یا په بند کښې ، زندان کښې وم یا په مهاجرت کښې ، د قلم د سنګر نه په شا نه شوم ، هره شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: «تا نن د نورو کارونو ترڅنګ د جهاد په لاره کښې تر کوم ځایه ځان اړینې اوخه دې کړي دي؟»

په غونډو ـ منډو، په شپنامو، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری ؤ، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیوري کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه رامینځ ته کول چې کله به داسې هم وشول چې مخ د لیکلو وخت به مې ورته ونه موند او بېرته به په ذهن کښې وچ شول، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه ؤ چې بیا به مې د خلقي لوټمارانو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یوه برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې جرئت وواهه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم، خیل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې راووتل ورته وایم به چې: «دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړي چې خط یې لا تراوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي.» دا کار مې هم وکړ، مینې خط ته ورته لږ څه بې ځمتلي توری مې جوړ کړل، لیک دود مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توړي جوړ کړل چې د تورو شمېره یې تر پنځوسو اوښتې ده؛ د لیک دود کلي مې بیله ولیکله او یادداشتونه مې بیا بیل ولیکل؛ یوځه شعرونه او یاداشتونه مې پرې خوندي کړل خو د «کلي» ساتل یې خطرناک وو نو دا لیک دود مې هم دود نه شو ددې لیک دود کلي او نمونې مې ساتلي چې په خپلو خاطراتو کښې به پرې مفصلې خبرې وکړم، (انشاءالله تعالی).

ځه شعرونه مې چې په ډېر کړاو ساتلي وو ډېر ځل مې ددې خوړو- ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ اوهڅه؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش ؤ خو دچا جیبونه چې ډک وو هغو ته یې د اوبدېدلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، دمجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنګر له پاره؛ هداسې ناچاپ پاتې شول او نن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هڅه چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو تر یې در رسوم.

دا شعرونه له ډېرو توغونو وتلي، ډېرې سختې یې لیدلې او ډېرې سختې مې پرې لیدلې؛ ډېر ضایعات یې ورکړي او ډېرې پارچې یې له منځه تللې خو دا ځه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پاڼکي په توګه دلته خوندي کوم، کیدای شي ګوندي ددې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډه درد او غم کښې له تا سو دریو لوستونکو سره شریك شم او دې درانه پېټي ته د زغم او دحق د برې په لاره لا ښه اوږه ورکړو .

زه باوري یم چې زما دا شعرونه نه ادبي کیف لري، نه یې ددې توان مونډلی چې د افغانستان د بې ساري تراژیدۍ یوه کوچنۍ برخه انځور کړي خوپه دې ادبي وړاندې کوم چې دا زما د احساس او ضمیر غږ دی او د افغانستان د ملت په دې سخت شیبو کښې زما د درد او دوك یو کوچنی تصویر، نوځکه د ناموزونو او نامربوطو جملو ترڅنګ د ښاغلی ایوب صابر خبره یو-یو الهامي بیت هم پکښې شته، داسې بیتونه چې بې اختیاره مې خولې ته راغلي او په بیړه مې کاغذ ته سپارلي دي، په دې الهامي بیتونو کښې یې ځنې راته یاد دي لکه :

زما قاتله ما چې نن ديل په لاسو وژنې
ښکاري ستالاس یې هم تړلی د سبا د پاره

یا :

د ویښې تېلو د همت ډیوه مې بله ساتۍ
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا :

او ښــکو! ژاړئ چې له سترګو راجلا شوئ؟
زما کال د بیلتون وشو لا خنــــدېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم .

داؤ د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم ! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غږ تاسو ته ور سولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا وموسي ما د خپل ټول ژوند اجر موندلی دی .

په مینه

حبیب الله رفیع

کوټه کال ، پېښور

۸/ ۴/ ۱۳٦۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویه خدایه!

ډکې خوږې راوتـــلی یم له کـوره
امید ونه مې راوړي د تا کــور تــه
د افغــان په کـور د ظلم اور بـلیږي
ابراهیم غوندې لویه لمبې دي سره اور ته
افغــانان خو ستا مخلصه بنــدګان دي
ستا په دربار يې ملا تړلې، دوخت زور ته
په خپل فضل، په خپل رحم بري ور کړې
چې شي درس د تاریخ پاتې هر سر زور ته
لویه خدایه! لویه هیله مې ســوره کړې
چې مو سروي په سیلانو کښې تل پور ته

۱۳۵۹/۸/۱۵

بیت الله شریف : مقام ابراهیم علیه السلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمر ځیره

ږ د شپې عمرؤ پای ته رسېدلی
د نیارې په زړه خنجر د رڼا ښخ ؤ
هغه لمر په راختړؤ په جهان کېښې
چې د توَل کون ومکان د مولا خوښ ؤ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدو ؤ هره خوا کښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
ؤ د نیاؤ د نظام زېرې په دنیا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهالت په مجهول لوري ؤ په تېښته
علم ځلنده رڼا را خوروله
د تقدیر فیصله شوې وه محکمه
دانسان د ژوند صحنه یې روڼوله

چې انسان ، انسانیت پرې سلامت شي
د سلام او د اسلام د دین آغاز ؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې د یو پوخ یقین آغاز ؤ

چې ورورې ، برابرې انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مقدمه وه
د ایمان داسې وسله په راوتو وه
چې په ټولو قوتو یې غلبه وه

محمد رسول الله څه که پیدا شو
چې اوږه ورکړې د نوي قیادت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشر ته
د بشر مخنیوي وکړه هدایت ته

درود ونه دې پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندې مونږ ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره يې يو ځای هم سر و پرېښودو
هرچا جبلا، جبلا، جبلا، جبلا، جبلا وژړل

۱۳۶۲

جوزا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی غونډې قوت دی !

پکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډیر لوی دی ،

ډیر عظیم دی !

حق ډیر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

«حق»

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانګه ده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو لمردی ،

داد ختيو نور جهان پرې منور دی ،

حق ته ګوتې نيول کيږي ؛

خو دا لمر پرې نه پټيږي !

او دا نور کله نوريږي !

* * *

«حق»

يو جسم دی ،

يو ځان دی ،

د معنی يو لوی بدن دی ؛

خو باطل يې لوی دښمن دی !

باطل تل په تياری دی ؛

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندي اور ونه ،

ورته کښېنوي دارونه ،

پرې کوي د ملشينګنو، د بمونو، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تش لاس ور روان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه له داره لري وېره،

نه له اوره پناه کېږي

او نه هيڅ وخت مغلوبېږي !

* * *

«حق»

موجود دی ؛

يو وجود دی ،

له ازله تر ابده ،

تل ژوندی دی، تل ژوندی دی!

دار ته خېژي،

خو دا ستونی :

رسۍ نه شي بندولی،

اور يې نشي سوځولی؛

د بمونو، د توپونو گوزارونه دي پرې کېږي ،

خو حق کله شي وژلی!

* * *

«حق»

د «ح»، او «قاف» ترون دی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورړوکې کلمه ده ؛
خو د ژوند یو لوی مضمون دی !
په دې لارکښې قربان شوي ،
ډیر ځوانان او ډیر میړونه ،
ډیرله عزمه ډک سرونه ،
خو تیت شوي کله نه دي
د باطل ناولو پښو ته !
دوی پاللی انسانیت دی ،
دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

«حق»

یو غږ دی
یو تکبیر دی !
راولاړ له ملکوت نه !
عرش الله یې لړزولی ،
کائنات یې خوځولی !
غلی شوی کله نه دی !
لا لوړیږي - لا لوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تندر له آسمانه

د باطل په سر راولوېږي

* * *

« حق »

یو توغ دی ،

یو بیرغ دی !

چې رپېږي په جهان کښې !

له ربا سره یې ربړدي :

د باطل بتول قوتونه !

ماتوي یې په میرانه

په قوي وسلو پسوللي -

ټول پوځونه !

* * *

«حق»

یو ژوند دی ،

یو حیات دی !

ازلي دی ،

ابدي دی ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل ژوندی دی ،

لا فاني دی

مُدام حی دی ، لایموت دی ،

« چې حق راشي باطل تښتي »

دا د حق د ژوند ثبوت دی !

* * *

« حق »

یوه لاره ده ،

یو واټ دی !

د ښکلا په لورې درومي ،

د ځلا په لورې درومي ،

د جنت په لورې درومي ،

د فردوس په نږه کښې تېر دی

د انسان عالي انجام دی ،

سرپاتوب پرې مکمل دی

د ایو پول دی ، د ایو پل دی ،

د صراط په ترې لاره ، د وصال په لورې یون دی !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

«حق»

یو عزم،

یو ثبات دی!

زه دد ې سنګر سپاهی یم!

په هُدې لاره راهي یم!

د توپونو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!

په تش لاس ورسره جنګ کړم!

د باطل له زور او شوره:

نه په شا ځم، نه وېرېږم!

باوري یم، باوري یم!

زه برېږم، زه برېږم!

زه دد ې سنګر سپاهی یم!

زه د حق په لار جنګېږم!

که شهید شم، که غازي شم!

په دې هره یوه لاره:

زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کالیم کور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر ورځ

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر ؟ د غم اختر ! او د دردونو اختر !
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر !

* * *

ته له ما لرې یې او زه یمه له تا نه لرې
نه آورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستۍ ، ستا له خوږۍ ، ستا له خندا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا د غږ له ګُله مچه اخیستلای نشم
د تا له بنګلي تنه لېچه څرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړېږي کله
د تا د مخ شمعې مخې ته بلېږي کله
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ته خو ما شوم يې ته به خوبنې وې او خندان به اوسې!
له «ثُريا» ، له «آريانا» سره روان به اوسې!
ته به لويږې يادمور او يادنيا په غېږ کښېنې
ياد توږې ، يادادکې او کـا کـا په غېږکښېنې
ته په وړه ژبه دې ټول ته « ابه » به وايې!
ځو به ترې غوارې هر يوه وته « آه - آه » به وايې!
بنا يي چې زه به دې له ذهن نه وتـلې وُم اوس
د تاله مينې به دې شپو ورځو ايستلې وُم اوس
زما امانۀ ! په ما گرانۀ ! ىن بيا هم اختر دى
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دى زما هم اختردى

* * *

نه !نه ! زه پوه يم ، ته نا پوه يې خو بې مينې نه يې
ځکه چې زه مې يې ، جدا زمـا له وينې نه يې
ستا لوږې شعور دى کو چنى زړه دې له الفترړکړى
کينه هيڅ نه پېژني ټول له محبته ډک دى
ژبه دې نه گرځي خو سترگې دې حالونه وايي
ستا د خوږې او پاکې مينې ډک رازونه وايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې
پوه یم چې اوس به هم کړې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شوم یې نه یې پوه چې دا بېلتون ولې دی
دا ستا، زما، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی
دا په زرګونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن مېړني خلک خواره واره ولې دي
دا په زرګونو کورنۍ بې مشره شوي ولې؟
دا په زرګونو کورنۍ بې کشره شوي ولې؟
دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟
دا په لکونو افغانان دي شړل شوي ولې؟
زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه؟
او ډېر ودان ـ ودان کورونه دي وران شوي په څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوډنیو تودې غېږې سړې شوې په څه؟
د ډېرو مېنو د نغرې ایرې مړې شوې په څه؟
ډېر ماشومان بابا! بابا! وایي خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار یې نشته
له ډېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای مځکور تر شولې
زما امانه! په ما ګرانه! ننن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

د اتوول پېر دې چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ ته یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مړئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زموږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل باد ار تودې وسلې یې رامیدان ته کړلې
پر بې شرمۍ یې مخامخ ا تل افغان ته کړلې
څوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په راز، راز وحشتونو، عذابونو مړه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما امانه! په ماګرانه ته بیاهم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زمام اختر دی

* * *

مینې سپېرې، کورونه وران، خونې ویجاړې شولې
لښتې د وینو شول روان ودانۍ شاړې شولې
په نوم د خلکو یې په خلکو پر ظلمونه وکړل
تاریخ شرمېږي پرې، چې دوی کوم - کوم کارونه وکړل
د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوي
د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي
په لکو ښځې یې کونډې کړې میندې بورې کړلې
ددې وطن د ظلمو ونې یې سرسبرې کړلې
زما امانه! په ماګرانه! ته بیاهم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زمام اختر دی

* * *

خو بیا هم زېرې درکوم چې دا لیوان به نه وي
دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي
ژر به ورکېږي، د پردو حلقه بګوش غلامان
دا د روسانو د روبلونو او کوپیک نوکران

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړی بچیه چې افغـان ملت قیـام کړی دی
ددوی پرضد یې بریالی جدی اقدام کـړی دی
دوی به ورکـېږي، دا وطن بـه آزادېږي زمونږ
دا خوراو ورور ملت به بـېرته راټـولېږي زمونږ
زما امانه! په ماګرانه! ته بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختردی، زما هم اختردی

* * *

بېرته به یو ځای شي پـلرونه د بچونو ســره
توده به مینه کـړي زامنو او له لونو ســــره
بېرته به یو له بـل بېل شوي ژر وصال ته رسـي
داوبو تـږي به ضرور آب زلال تــه رسـي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوند به په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي په جنتونو کوي
که ژوند وو زه او ته به هم بیا یو ځای کېږو وزویه!
لکه پخوا به یو له بـل سره لوبېږو زویـه!
زما امانه! په ماګرانه! بیا به هم اختر وي
بیا به اختر، زما به هم د تا به هم اختر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلی اختر؟ د خوشالۍ او د خوندونو اختر
دا سې اختر چې وي به دا دا خترونو اختر

دا ختر ورځ ۱ شوال ۱۳۹۹

۱۳۵۸/۶/۱

پېښور، کبابیان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مینه
په دې مینه مې که سر ځي او س دې ځینه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې تر سر ځي
تر وطن به بل څه قدر لـــرینه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه بې شمېره درته څومره چې کوم ـ کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !

د آسمان په کنارو کښې شومه ستوري
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي

نه یې خوشې دې خوښې ته یم راوستی
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي

شومه دم له اندېښنو نه رابېدار شم
ارخ مې نه لګي، بستر او کټ مې شوم دي!

ها سمسور ـ سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي

چې د تم تکی ایزدي د بشر ژوند ته
دغه بدې ـ بدې چارې د اتوم دي

د تلو پل دې تل ژوندی شو زما وره کښې
پرې وهلې مې د ترمو او سنګو مسوم دي

۱۳٦۴/۴/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګورې:

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګورې:

دا چې درومي لـه پيچومو!

چې تيريږي په ښامارانو!

دغه لاره چې ته ګورې:

چې غوړيږي پرې جازونه!

چې اوريږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګورې:

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانيږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګورې،

چې په ستنو ده ختلې!

چې په ځوړو رالويدلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې ؛

چې د شپې په زړه کښې پروت دی!

چې تیارې پرې راخورې دي!

دغه لاره چې ته وینې ؛

چې لړلې ده په وینو!

چې ساتلې ده په وینو!

هو!

دغه لاره همدا لاره ؛

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره همدا لاره ؛

د لوی واټ په لوري درومي!

ارت میدان لري په مخکې!

دغه لاره همدا لاره ؛

د آرام غیږې ته رسي!

د مرام غیږې ته رسي!

دغه لاره همدا لاره ؛

په هوارو تما میږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د گلزار غېږې ته لوېږي!
دغه لاره همدا لاره ؛

د سپېدو آغاز ته رسي!
ښکلوي يې د لمر وړانگې!
دغه لاره همدا لاره ؛

سرو خرويي ته ورو تلي!
سر لوړي لري په پای کښې!
سرمنزل د مراموونو
«خپلواکي» لري په پای کښې!

۱۳۶۳/۷/۲۲

پېښور، کوزتاکال

افغان

مېړه هغه دی چې نر مري په ميدان مري
د وطن په مقدس عهد او پيمان مري
وطن نه پلوري د بل غلامي نکړي
افغان زيږي، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورخزان

«د فلک له چاروخه وکړم کوکار؟
زمولوي هر ګل چې خاندي په بهار»
چې نسیم وي موسولې په ګلبڼ کښې
په توند باد یې کړي له واره تار په تار
مات یې کړي په ږلۍ سورې سورې کړي
چې وي پرخې تازه کړي په سهار
ښکلی مخ یې بورانوي لا ښکل کړي
نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار
یو په یو یې د خزان په رحم ورکړي
په سرورکړي د سیلیو تونده ګوزار
جړاو کړي چې لا سونو د قدرت وي
لاله زار کاندي بدل په خس او خار
د ماشوم غوندې په «هست» و «بود» کړي لوبې
تار و پود د «هست» نابود کړي په مدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی

څو ځلې دی دی دده لوبې دي تکرار

هره ورځ نوي ټکلان په اوبو بېوسي

په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار

لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره

چې ځنځکه دې پرېښود وکرار

په سکندر او په چنګېز مودې ملک وران کړ

بیا انګرېز دې کړ تېر یو ته تیار

اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله

له شماله دې راتېر کړ سور ښامار

د چنګېز خونړیو ولږي په وینو

د خلقیانو بې جلبه اقتدار

د ظلمو سینې یې سمې کړې توپوته

پرې یې جوړ کړ د بمونو درز هار

د ګولو نلمه یې هرخوا اوروله

نراو ښځې یې پرې تو یې کړل انبار

د پروا زاره لړند په خپلو وینو

دروېي منګ الوتکو په بمبار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خوا کښې
دې د شوبلو، د ټانکونو غورمبهار

را نیول دي، حملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوي هر دیار

د ځوانانو کوڅې کوڅې په شېلو کښې
په لاشونو یې کار غلې کتار-کتار

چې تباه دي هتول دد ې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار

سترګو ژاړه! په سرو وینو اوښکې بهیږي!
دې دا ښېنې د ژړا او د خونبار

وطن لوټه-لوټه، کلي-کلي وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار

نورستان تورو لوخړو کښې لنبه شو
د کونړ کورونه شول سره هوار

بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دي کله چغه سراي دی که اسمار

په نینګلام کښې د ننګ لام دی تړل شوی
په شیګل کښې شکې سرې دي په انګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مومند دي، که کامه، که خوګیاڼي دي
که ګوشته، که حصارک د ننګرهار
ټول بمونو او ټانکونو هوار کړي
چليدلي پرې توپونه، ماشيند ار
د لغمان د دولت شاه سيند غلبېل شوه
پاتې نه شو اليشنګ او الينګار
په تګاو او په پنجشير لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پاڅېدلي د ظلم په مقابل کښې
په ختلان، که سمنګان دي، که مزار
په بادغيس، په ميمنه کښې درزمارې
په هرات کښې دي د وينو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته د وګړو
غور له غمه بيا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هيلې خاورو کړلې خاورې
پنجوايي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک - بولک وريځې راغلې
بې آرامه دی له دوکه کندهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شو لوی خلکو
په تېرين کې تېرې مات شول د غدار
په کلات کښې په شينکي کښې په مرغه کښې
په سور غر کښې بيا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرور که شول د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ايسار
د اورګون ځمکه اورګونی شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی ټکهار
غرجستان غرونه په ښتو د وېرو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزنی او په باميانو کښې اوربل دی
سره ده ځمکه د وردګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګردېز کښې
په ځاځيو، سيدکرم دی ترسهار
سته وونه د ستو په کندو کښې
په تېره کښې تېرې شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکرې کړې نسکورې
د محمدزايو توريالو په ايثار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې هم او ربل د انتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
د اد او ربلې لمبې پې کړې چې بلې
راتوليږي کړي لمبه به يې دربار
د ملي قهر توپان به يې توپان کړي
دا چې دی د بل مزدور زمونږ بادار
څوک چې اور بلوي سوځي به پرې خپله
دا فلک دی، دا يې دود دی، دا يې کار
سور خزان د سرو لمبو په تېرېدو دی
رانږدې دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پېښور، ډبګرۍ

آبادي

«زما» دي ومرم، «ته» دي ومرې، «مونږ» دي ومرو
خو ژوندی دي وي «وطن» او «آزادي»
چې د وينو سيلاب جوړ شي ملک زرغون شي
تر باران د وروسته راشي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اِستقلال لمَن

تورې د تیرې ته مې د ډال لمنه ونیوه
بیا مې د "میرویس" او د "خوشال" لمنه ونیوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونیوه

لوی سیلاب د خلکو رانسکور کړلې په خټو کې
ځکه دې دلوی صیاد د جال لمنه ونیوه

زه به د مهدي په پاکه لاره باندې یون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونیوه

زه د خدای په مرسته، د ایمان په زور جنګېږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونیوه

ځکه پر تش لاس، زما بری په هر میدان کښې وي
تا دلیښ ما د ذُوالجلال لمنه ونیوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچرکړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونیوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غیږې ته ولویدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوله
نن نه یم کرېږې یې بز دم د روس وحشي منګولو ته
ټینګه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پښین بازارګۍ ۱۳۶۳

ویر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې دی پردو په لاس اسیر پروت دی
څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې ویر پروت دی!
کابل ۱۳۵۷/۱۱/۲۷

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او په دې سربېره د افغاني جلال او جمال عام معنی هم لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميړانه

د وطن په سر له سره تيريدل
د هيواد په مينه وينې تويول
د تاريخ د ميړنيو ننګ ساتل
خپلواکۍ ته سره د ولې تيارول
سرلوړي ده، وياړ دی، فخر دی عزت دی
په تاريخ کښې جاويدانه نوم ګټــــل

* * *

د پرديو په تيرو تورو ورتلل
په ټانکونو، په توپونو ورختل
د ګوليو په باران ورګډيــدل
د بمونو په اورونو کې لمبــل
د ملي ننګ و ناموس په ځای کول دي
د وطن په لار سرونه جـــــارول

* * *

په پرديو يرغلګرو يرغلل
استعمار ته خوله په سوک وروماتول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېروني په سرتوره تيرول
ورته لار ښيي د تيښتې بندول

د هيواد د هيواد دوستو زوبېو کار دی
د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

***

د قوي دښمن قوت اوبه کول
دايمان په زور قوي وسلې زغمل
په يوښتو د شهيدانو هسکېدل
په سنګر د علمانو ښربېدل
غيرت غواړي، همت غواړي، ايمان غواړي
خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۳۵۸/۲/۱۱

وردګ، آبدره

ژوند

دَ حُسَين شَهادَت دَ يَزِيدَ مَرګ دَی
اِسلام ژوندَي کيږي تر هرې کربلا پَس

ژباړه: ۲۹/۱۰/۶۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاک او په سپېڅلي کور کښې

د « بیت الله » په مقدس انګړ کښې ؛

دی را غونډه شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ژړ له توپیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاک رب حضور ته سر ټکوي ؛

د حج د لويې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیا نویوي !

* * *

خود افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې سپیڅلي مسلمان له کوره

خوښي کلونه کیږي کډه کړي،

اختر را درومي خوښي نه راولي،

سترګې توریږي په باروتو، په رنجو باندې نه!

لاس هم سره کیږي؛

په نوکریزونه، په وینو باندې!

قرباني هم دا څلور کاله کیږي،

پر له پسې یې کاندي،

* * *

که ابراهیمؑ د خپل خوږه زوی قرباني کوله

زموږ اولس:

د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني،

کوي په ډېر عالي همت او ایثار،

په ډېر همت له خپله ماله تېر!

له ځانه تېر دی،

که آزادي نه وي له ژونده له جهانه تېر دی!

* * *

نو لویه خدایه! د جهان مالکه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هست وبود ، کون ومکان مالکه !

ته کړې قبوله !

داد اخلاص، داد ایمان قرباني !

داد سپیڅلي مسلمان قرباني !

د میړني غیور افغان قرباني!

ملک یې آزاد کړې! د پردود استعمار له واکه !

د سره ښامار له واکه !

دوی داسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!

دوی دافغان د آزادۍ د پاره جنګ کړی دی !

او دوی،

دوی د وحشت په هیولا باندې غورځنګ کړی دی!

۱۳۶۱/۶/۳۰

پښتور ،کبابیان

زندان

وطن لوټ-لوټ، تیږه- تیږه وران شو

کور په کور د هرافغان په کور افغان شو

داعجب غوندې د خلکو حکومت دی!

چې هرچا ته وطن ګور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/ ۲/ ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه انګړ ته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کوم - کوم ژاړم جنازه بې کوم
د ځوانيمرګو ارمانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوی دام دی، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د داموېو سلسلې دي راځي

د ويښې نيلواد همت ديوه مې بله ساتي
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

ای د عمرونو لامبوزنه وار خطا دې نکړي
د ژوند درياب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګېز، انګريزاو روسه پورې
ستا از مېيبنت ته د يوځونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپید و توره راته ښیي چې سحر نژدې دی
پر توره شپه د ځوزارونو سلسلې دې راځي
ښکارې چې بیا به مې په لاسوکښې کړې واچوي
«رفیعه!» بیا دې د شعرونو سلسلې دې راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن رښتیني زوی وته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړې چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل، د څرخي پله زندان

لوړ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدایه شنش محل ته خاته نه غواړم
لوړ سر مې ټیټ مه کړې ټیټو - ټیټو دروازو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمونیزم شېره

بس رسوا شوا وس حساب د کمونیزم
نه آبرو شته ده ، نه آب د کمونیزم

کودتاوې ، قتل عام تربنه زیږېږي
دېتر والي انقلاب د کمونیزم

ځوندي درد وي ، غم وي ، ویروي ، دوک وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونیزم

باغیچه یې په سرو وینو اوبه کېږي
ډک له وینو تل تالاب د کمونیزم

د منطق او علم نخښه یې نشته
سفسطه دی "سوال او ځواب" د کمونیزم

د انسان له قیمتي وینو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونیزم

په عمل کښې سر چپه د تطبیق وړ دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونیزم

د بیزوله زویو څه سر یتوب غواړې
ښار ویتوب دی انتخاب د کمونیزم

سور پرچم د خونړي ښکیلاک سمبول دی
تري ورېږي سور خوناب د کمونیزم

ای پر سره کتاب کښې ډوب سر دې هسک کړه
بې تعبیر دی رنګین خواب د کمونیزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستوني تېر شي
چې پرانیزي چېرته باب د کمونیزم

خپله هم په خپلو وینو باندې سره شول
څوک چې کړه شول په سرخاب د کمونیزم

هم یې ژوند او هم مردن مردار - مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونیزم

چې په سره کښېنتۍ سواره ځي په دې سیندکې
غرقوي به یې ګرداب د کمونیزم

هغه ملک بیا په سره اور کښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونیزم

هر مزدور یې بیا دستي نقش زمین وي
چې په قارشي پرې ارباب د کمونیزم

په خدمت یې چې ځان ستړی او تن آب کړ
شو په غاړه یې تناب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نښه کښېږي شیشه په . . . . . ولاړه
چې يې ښښلي وو شراب د کمونیزم ۳

په بالښت يې روح له باده سره روان شو
چې وُ پروت پر تخت خواب د کمونیزم ۴

وفادارو سره هم وفادار نه دی ۵
دا قانون دی او دا داب د کمونیزم

توپ وي ، ټانک وي ، بم وي ، درزوي ، دروزي ، دزوي
تباه کړ دی ټول اسباب د کمونیزم

بم يې ونه سرچپه کړي ولې پورته
لغوي دی انقلاب د کمونیزم ۶

حق په اورتو ، بورتو نشي پټولې
که هر څو غاپي کلاب د کمونیزم

تندې لاندې کړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوك په سراب د کمونیزم

حبشي غوندې له لوږې هلاکیږي ۷
چې راغلي پرې سیلاب د کمونیزم

چین هم پوه شو پس له ډېر و ترنګولو
چې بې سُره دی رباب د کمونیزم ۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرته ښنکو که هر څو وچه بيږي وخت تېردی
بېرته نه راګرځي آب د کمونيزم

د اولس د قهر اور تر به ورلوېږي
څوک چې پښه بندي په رکاب د کمونيزم

د بلا مخ يې څرګند شو ټول جهان ته
څيرې شوی دی نقاب د کمونيزم

اوس د خلکو تر د ب ډو بلاندې لښکور دی
ختم شوی نور د باب د کمونيزم

په منطق نه ځي، په تېلو ځي، په ټانک ځي
دی د اکاډي اوس کرياب د کمونيزم

چې د شپې په منزل ځي ځراغ راواخله
ځلانه لري شهاب د کمونيزم

هاکتان چې کمونست ورته جامې وي
اوس څيرلی دی مهتاب د کمونيزم

له لمر څرکه تر زواله وکسوف کښې
په غروب دی سور آفتاب د کمونيزم

اوس د ويني د فشار په رنځ اخته دی
چې په وينو وشباب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغـــان د تېـري تــــورې په رڼاکښې
مخ ليده شي بې حجاب د کمــــــــــونيـــزم

هغه لوړ ځي، د ده تېښت دي خواهشـــونه
په دام نه نښــلي عقاب ، د کمـــــــونيــزم

مُسلمان افغانه لوی وياړ دې نصيب شــو
چې دې وتاکه پاياب دکمـــــــونـيـــــزم

نه دېرش بېت قصيده يې د توان ســــنه ده
کتاب غواړي هــرکتـــاب د کمــــونيــزم

۱۳٦۳!

---

* پايليکونه :

۱- د کمونيزم سوال ځواب = د کمونيزم د يالکتيک مطلب دی.

۲- د داروين هغې نظريې ته اشاره ده چې انسان د بيزو اولاد بولي او کمونستان يې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقيان او پرچميان په قدرت سره ورلن شول او خلقيان پرچميان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا يې ددې اجازه نه ورلوده چې ويې وژني نو خلقيانو د خپل تهس سپه لو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچميانو باندې د فانټا بوتل استعمالول په دې بيت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هڅې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزې د بالښت په وسیله د تره کي شرمېدلي مرداریدو ته اشاره ده .

۵- د تره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعین ته اشاره ده .

۶- چاویل په کندهار کښې د روسانو یوه بم یوه ډېره زړه ونه له ځمکې را وایسته او په خاښونو یې وړ وله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی هم داده .

۷- د حبشي وروستي کاختې ته اشاره ده .

۸- د کمونیزم د نیمګړتیا او زړښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند وروستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرینکو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایي اصیل کتان د سپوږمۍ په وړانګو ځیږیږي چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې د دې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کیږي ، په دې بیت کښې هم دې عقیدې ته اشاره ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې نه کوي

توپ او بم عزیزې خو انسان خبرې نه کوي
دور د وحشت شو دا حیوان خبرې نه کوي

لا همه مو زېږم تر ډېر ځنډه ن رازونه هلته وو
چا ویلي دادي چې بستان خبرې نه کوي

ګوره چې زما د سوي زړه حال در ته و وایي
نه مې لوېږي زړه تر چې ګریوان خبرې نه کوي

څلي دا یرویې د تودې مینې داستان وایي
څوک وایي چې سوې پتنګان خبرې نه کوي

کومې پرې شلوې "مسکو" بشر بشر دوستي وایي
دا خوښې وېناده چې خرسان خبرې نه کوي

ډېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې دهر زخم دي
نه منمه دا چې شهیدان خبرې نه کوي

کسه اپه شفق کښې د شهید د وینو کرښې دي
ولې انکاري یې چې آسمان خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د ظلم او وحشت داستان پر جار وايي
خير دی کړ د غېږې يتيمان خبرې نه کوي

او ښکلا او سلکو مې د خبرو شر به ګونګه کړه
ګوره مې ديوان ترڅې ديوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښار

د خره مينه

خلقيان وايي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان يې دا وينا نه ده غلتـــــــه

خود خرس دوستي وژل دي او خيرل دي
څه ښه وايي د خره مينه ده لغتـــــــه

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ شپې

زما د ژوند سیمه یې لاندې کړله
پرې را خورې شوې خونړۍ تورې شپې
په وېرې ولړلې سرتر پایه
زما د ژوند د هیلو ډکې شپې

* * *

شپې دي او شپې دي پسې شپې دي شپې دي
یوه پر بل پسې لګیا دي راځي
د تورو شپو او سپینو شپو ځنځیر دی
ټولې تیارې - تیارې بیا - بیا دي راځي

* * *

که مې سپوږمۍ ده او که ستوري لري
په وینو ډوب دي رڼایي یې نشته
ساتونږ ګرځي ګړۍ هم ډکیږي
شپه پسې شپه ده سبایي یې نشته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د حق نور را ته دا زیری کـــــوي
چې ژر به څـــپره د ســــــبا راځـــي
د سره وحشت دا تــــور کابوس به نه وي
په ملک به هره خوا رڼــــــــا راځـــي

* * *

د شهید وینه به رنګــــوینه راوړي
دامید وګــــلان به وغــــــوړیږي
د غازي تـــوره به رڼا وکـــــــاندي
دآزادۍ شــــیبې بـــــــه ورســــیږي

۱۳۶۰/۹/۴
کابل

دنورخلي

ډېر کسان دي چې دي تللي پســـــې تللـــي
پاتې شـــوي پې نه نخښې دي نه کـــلي
خو چې لار د شهادت پې ده نیـــــولـــي
ابدي پې دي پرې ایښې د نور خـــــلي

پښین، پازارګی ۱۳۶۴/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ما طرب مه غواړه

له ما مه غواړه د غزالو د مستي غزلې !
مه کوه هیله د کیسو، د قصیدو، د مدحو !
مه کړه آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو !
له ما خوبني، له ما طرب مه غواړه !
زه د الم د تورپاني بحر یو څاڅکی یمه !
زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !
زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه څړیکه یمه !
زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

د تورو سترګو د سپین مخ خبرې ،
د غوږاو ربل او د سرو شونډو خندا ،
د معشوقې د عشق او مینې دنیا ،
ها د نازوونو د نیازوونو جهان ،
ها د ګونګرو او د پایزیب شرنګهار ،
له ما دې پاتې !
زه وړ خلاص نه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د مینې په دنیا باندې یرغل شوی دی !

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې - ذرې کړه !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو خاشکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه !

زه د وحشت له توروړو نه راوتې یوه څرکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما د خوږ وطن تنکي - تنکي ځوانان وهردي !

زما په ګران وطن کښې پیغلې شته دي ، نجوني شته دي !

خو تورې سترګې یې د اوښکو بهیرو وینځلې

پر نرمو شونډو باندې رنګ د د ندا سو نړلي

پټرې د وینو یې نیولي وي تل ،

وربل یې جړ دی .

د ګودرونو له څنګونو د سنګرو څنګ ته

دي را تول شوې -

له غلیم سره په غزې وهي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

او قربانیږي د وطن په لار کښې .

او ردی سرې وینې دي ،

ویرونه دي ،

د وېرې دنیا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښې ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه څړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وینو تالابونه جوړ دي !

زما اولس ته !

د وحشي لښکر له لاسه څخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه غمونه جوړېږي !

چې را په یاد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وینو لړلي شهیدان د هغې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وجدان رګ - رګ مې لنبه - لنبه شي ،

د انتقام لنبه

خوله مې له وينو ډکه ،

آه مې سوړ دی

(نو) :

له ما

له ما خوبنې ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د تورپاني بحر يو څاڅکی يمه

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه کرېکه يمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې

خندا ګناه نشته !

بس د شهيد ،

تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،

لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،

مجنونې لاسونه سره کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه تکریزونه

په سرو- سرو وینو سره دي !

سازونه نشته

د بموبو زیراوبم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په ډز ،

د ماشینګن په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړې !

زه د الم د توپانی بحر یو ښاځکې یمه !

زه د ستم له اوره یو رتریو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه کړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي!

د پښتون له پېښه ورو سره

د دوی د ژوند واك او اختیار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګریوان

د خپلواکۍ نور ورځیرلی وي

د حقیقت لمر راختلی وي

خو

څو چې تیاره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن!

(نو)

له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

نه د الم د توپاني بحر یو شاخکی یمه!

نه دستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه!

نه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه کرېکه یمه

نه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

له ما مه غواړئ د غزالو د مستۍ غزلې!

مه کوئ هیله د کیسو، د قصیدو د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزونکو، پارونکو نظمو!

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور ، کېابېيانو

ټي ، بي*

په خپل کلي ، خپل وطن کښې روغ رمټ وو
شو مرګونې رنځ ناڅاپه را عيـــــــان
وو "ويروس" يې له وروس ځځه را غلی
د ټي ، بي په رنځ تباه شول افغـــانان

۱۳۶۱/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي ، بي له رنځه خـلاص شوې که خدای کاندې
بس اوس پاتې يې دوره د «نقاهـت» ده !
سور سحر يې سره مانښام تـه رســـــيدلـی
د روسي سنګلاخ تـخته د ميـخ ترکـت ده

۶۵/۳/۱۰ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټي . بي د تره کی او ببرک د نوموړو د سرتېکی ده چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم
دا ځلس کاله د واړه وړ لوته په کابل کې اخېستل کېده ، نقاهت هم د نجيب د نامه له سرتکي ځخه جوړ شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وينو باران

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه لا د وينو بارانونه لرم
ستا څڅکو ونکی غاټول نه غوارمه
چې د شهيد ګل ، پرهرونه لرم

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
په وينو پالم د وطن ګلونه
کرم او به خوربه يې د تن په وينه
تازه به ساتم د چمن ګلونه

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه د غليم پر سر بلني اوروم
چې زما لور ته يې کانه کتلي
په سره د ښمن مې سرې ګولۍ اوروم

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا د وينو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته تو پان جوړ وم
لا په آمو کښي غورځنګونه لرم

۱۳۶۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دولت

دا "دولت" رښتيا "دولت" دی
هم سپکښل کاهم وهل کا
تر "دولت" لاپسي تېر دی
وحشيانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمت کَش او زحمت کُش

زحمت کَش يې زحمت کُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، اديروته
په رښتيا د زحمت کښو حکومت دی
زحمت ويشي ښارته، کليوته ديروته

۲۸/ ۸/ ۱۳۶۱، پېښور

راسره وژړل

زه یوازې نه یم ټول افغان راسره وژړل!
هر یو بشر دوست په آه افغان راسره وژړل!

زما د سوي زړه، سوې ژړا چې یې تر غوږ شو
زړه یې چې درلود هر یو انسان راسره وژړل!

د هر لوی مصیبت زما په کور کښې سترګې پرانیستې
دا چې هم کافر، هم مسلمان راسره وژړل!

چیغه مې د غم لکه ققنس له سوزه ډکه وه
شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژړل!

سپینې مرغلرې د شبنم هر ګل راپرېښودې
د هر مې وو غمونه، ګلستان راسره وژړل!

ما چې په تور تم د رڼو اوښکو د هوې بلې کړې
ستورې یې راکوز کړل کهکشان راسره وژړل!

څړیکې مې د زړه چې په پټرې شوندو کې کړیکې شو
تورې یې تېرې کړلې ګریوان راسره وژړل!

زه یو آواره یم، کله هلته، کله دلته یم
اوښکې سرګردانې دې آسمان راسره وژړل!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یم پوه واړه زړه کښې یې څه اندیښنه تېره شوه
ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵
پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې «حق سا» «هم ترین» سلب کړه
«کام» «ناکام» کړل د ځوانانو ارمانونه
د «وحشت دا انسان سوز ماشین» چې «خاد» شو
کړل «نابناد» یې په زرګونه، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګریزي پوځ وریسې وُ
شاه شجاع بریت تاوول سپر د دفاع وُ
خو یو لک خرسان ترځ، ببرک ترشا دی
دا دی ځکه «ببرک شا» ها «شاشجاع» وُ

پېښور، ۱۳۶۱/۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمـان !

برو! برو! زین خاك ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای کرگسک پیر

عقابها

اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما

از سالهای سال

از قرنهای قرن

از چشمه های پاک

و زرگهای تاک

ما را باده یی

ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست

ملتی

غیور و با ایمان

دلدادهٔ ازادی و آزادگی خویش

اندر نبرد حق

در راه حفظ خاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر میدهد آسان
هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز
فرزند تاریخی وکهنسال جهان است
آزاد ومستقل ؛
در طول زمان است
تا هست این جهان
تا هست یک افغان
این میهن ما نیز
آزاد میماند
آزاد میباشد
برو!
برو!
برو!
از مرزهای ما ،
به مرزهای خویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنجاست خاك تو

اینجاست خاك من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې يې نن دئ

پاس په سر يې چې خوړلی دا ګوزار دی

خپلواکۍ نعمت ته نه شئ رسيدلی

څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجيم

د پردو په مټو واك ته رسيدلی

سره ښکيلاك را ستولی مستقيم دی

څکه هر افغان يې ولي په سر کاڼي

د ببرك رژيم رژيم نه دی رجيم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو بهیر

خلکو بې ځایه تورن کړي شرمښان په وینو
یا یې بېرحمه شان بللي دي پرانګان په وینو

خو په خونړېزکښې کمونستو ترد وی وا ړو له
چې یې ماړه د انسانانو کړل لېوان په وینو

اوس مو پخپلو سترګو ولیدل پخپل وطن کښې
مونږ او ربدلي وو چې رغښتل به او ښان په وینو

یادونه ډېر دي فریادونه له هر خوانه آورم
د هسک مرغونه هم افغان کړي د افغان په وینو

زما په ګران وطن کښې دومره وینې تویې شولې
چې ښایي لوند په ځای د اوښکو کړم ګریوان په وینو

نورې لوخوړېد بمونو ترې راپورته شولې
کورونه رنګ شول کلي زنګ شول د انسان په وینو

سترګې تیاره شي مرې خواته وینې وینې وینم
چې را په یاد شي لړل شوي شهیدان په وینو

دګنهګارو(!)، بې ګناهو ترمنځ پوله نشته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان په وینو
څوک په مېړو، څوک په کورو، څوک په زندان کې مړ شول
هم کور په وینو دی، هم لړ زند دی زندان په وینو
له یوه سره د سرو په پریکولو سر شول
هم دې خانان په وینو رنګ، هم دې خواران په وینو
دوی کرار کښېناستل د وینو تویوو د پاره
هغو نکورو کښې چې له ځایه وو ودان په وینو
څوک یې ووژلې په ټوپک څوک د بمو په مېټو
څوک په ژوندون ښخ کړل هترکېتو، په ګورستان په وینو
صرف یې ونکړ په بېچیا د وطن په زویو
کړل یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو
د علم او فکر سرمایه یې له وطن کړه ورکه
چې په خبره وو کړل یې ډوب هغه کسان په وینو
که محصل، متعلم وُ، که مامور یا استاد
چې ددوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وینو
دوی کله اړ شول په لیکوالو، ډاکترانو باندې
ډوب یې کړل ډېر متخصص، انجنیران په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګران وطن معنوي پانګه یې له مینځه یوړه
علم په وینو شو ، ادب او ادیبان په وینو

کلي په کلي ، ښار په ښار یې وینې وکړلې
دوی سر تر سره ولړل دښت او دامان په وینو

د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه
د روس په لمسه یې خولم کړل افغانان په وینو

وطن په وینو دی ولړ شوی د وحشت له لاسه
د سیاهي نه دی ښایي لیک شي دا داستان په وینو

زه برېښ وینم جهان ته کومه - کومه برخه
دی لړند کړی هر طرف افغانستان په وینو

غزني تڼوي چې د کوڼې د غمو چیغې واوري
اوبه سرې شوې دي د سیند د نورستان په وینو

کله وتي شي د کېران یې قتل عام له ذهنه
د خوینډو میندو مخ ته لړند شول بچیان په وینو

د "شینګل" شګې هم په سرو وینو کښې ولمبېدې
د "نیشګلام" شېلې چې د کټ کړې باران په وینو

د "ننګرهار" د ګلو هار د وینو عکس ښیي
چې یې په پښو کښې رغړېدلي دي زلمیان په وینو

د «الیشنګ» ، د «الینګار» سیند ونه سره ښکاریږي
دی لړل شوی سرتر پایه تر «لغمان» په وینو
په «حصارک» کښې ایسار شوي سره اوروونه دي
په «خوګیانیو» کښې تانګونه شول روان په وینو
که «خیرخانه» ، که «پای منار» ، که «چنداول» د «کابل»
«بالاحصار» یې کړلو سور لکه الوان په وینو
د «لوګر» غرونه لا تراوسه شاهدي پرې وایي
چې یې ډوب کړي دي د غیرې ماشومان په وینو
که «برکي» و، که «پادخواب» ، که د «علم پل» و
ټول ولي وینو دي، هم دی «تنګی واغجان» په وینو
د «خرخ» کورونه، په «خرخي» الیکوپترو وران شول
په «سجاوند» کښې چا ونه موندو امان په وینو
«تېره» «بیاره» شوه د توپونو په لوخړو باندې
«ګردیز» جنګریز کړ سور په وینو، «ګردیزیان» په وینو
سته د «ستو» په کنډو کښې د سرو وو ته
هم کلیوال وو، هم عسکر منصبداران په وینو
«زرملي» خپل بې شمېره مله یو ځل له لاسه ورکړل
ژوندي ترې ولاړل، پاتې، پاتې شول بې نښان په وینو

شول مرې کوټه «سید خیلو» وزه» «دوه مانده» کې
په «زېرموک» پریوتل لاشونه، شو «کیان» په وینو
په «سیدکرم» کې په «ځاځیو» کښې ځای پاتې نشو
«منګل» په وینو «خوست» په وینو شول «ځدران» په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تګ د وینو وشو
شېر د «پنجشېر» په وینو رنګ شو «پروان» په وینو
«پلخمري» ده، که «دوشي» دي بې له وینو نه شول
غاټول د دښتو ځیګرخون شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وژل لالو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزار شو د وطن د وطند وستو بچو
«میمنه» مېنه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمن یې هم په وینو سره کړه
چې یې خپور پولې پېتې کړل د «بامیان» په وینو
د «امیربند» د وینو رنده شو، پنجاب سور ښکارېږي
«شهرستان» ریږي، لړل شوې «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سور وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي، دی میدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«ونخې» ، «کړ» «شنيز» ، کړ «جغتو» دی وينو و لمبول
«خروان» په وينو شو ، رنګين شو «زنخان» په وينو
هغه «غزنين» چې ما ليدلی وُ او س هغه نه دی
بوی د سرو وينو تری راځي رنګ ئې دی ګلان په وينو
«ناور» په وينو دی «واغز» دی سرو لمبو وهلی
«رباط» ، «تاسنګ» او د «شلګر» دی هرمکان په وينو
په «قره باغ» او په «مُقر» بمونه وا وريدل
دښتې او غرونه لمبيدلي د «روزګان» په وينو
د «اورګون» زمکه شوه اورګوټې د لمبو د لاسه
د «وازې خوا» د «کټواز» دی هر ميدان په وينو
«شينکی» شوه سره ، «دروازګه» سره «سورغر» شو سور په وينو
ښکته او پورته ډوب شو ټول «زابلستان» په وينو
«ارغنداب» ، وينې شو ، «کرز» وينې ، شا او خوا يې وينې
«بولدک» په وينو ، هم يې ډوب کړ «ارغسان» په وينو
په «لښکرګاه» کښې د لښکرو وينې وبهيدې
«موسی کلا» په وينو سره شوه «هلمند» وران په وينو
په «فراه رود» د وينو رود د افغانانو ګډ شو
«شينډنډ» د وينو ډنډ شو «لژنند شو» «سيستان» په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هرات» په یوه ورځ کښې دېرش زره بچي مړه ولیدل
هم د «بادغیس» ، «مرغاب» په وینو دی «لامان» په وینو

وطن په وینو باندې رنګ شو کلی - کلی رنګ شو
خو ماړه نه دي تر آخره ظالمان په وینو

د وینو - وینو په لار ولاړم د وطن په غېږ کښې
سمه په وینو ، غر په وینو ، ګلستان په وینو

ملي ماتم یې د افغان اولس په خلکو راووست
خوله مې د وینو خوند کوي ، سور مې بیان په وینو

د کونډو ، رنډو ، خویندو ، میندو چیغې هره خوا دي
چې یې وحشیانو لوغړولي دي خپلوان په وینو

تاریخ مې پاڼه - پاڼه واړاوه په وینو پسې
لګر دوی د بل چا لاس نه دي داشان په وینو

د ټول تاریخ د وېښو پاڼې یې په وینو ولړې
تر دوی شول وروسته هلاکو او چنګېزخان په وینو

عبدالرحمن له کګریو یو څوځلي جوړکړل
دوی سراسر ورنګاوه هریو مکان په وینو

خو ناحق وینې یې لاس نا خلي له لمنې څخه
څکه لړلي وې ټول عمر قصابان په وینو

د بادروان له شرمه ډك مرګ به هېر نشي د ځپا
هغه ترکۍ چې یې سور وُ هر «پرمان» په وینو
امین دلوی خاین په توګه ورك شو، سپك شو پسې
روسي بادار یې کړلو موږ ښه د خپل ځان په وینو
کارغل به هم ډېر ژر د وینو په بهیر ډوبیږي
چې له اوله وُ وطن تر را روان په وینو
داد افغان ویښ به نشي بې بدله پاتې
ژر دي خولې بکړي خپل واړه دښمنان په وینو

۱۳۵۸/۱۰/۲۳

کابل

عاشوره

رادبره شوه د کال د درانه غم ورځ
هغه ورځ چې یاده ده د لوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهل بیتو
سره شوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

۶۲/۷/۱۵

۱۰ محرم ۱۴۰۵ ه،ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نور څلی

د پریالي غازي او سرلوړي شهيد

مولوي شفيع الله په یاد کې

هغه غازي چې يې د توري شپې په تور زړه کښې
د توغنديو د نور کرښې هر خوا ايستلې
د حق رڼا به يې د زړه ستر ګو ته نور ور باخښه
رڼې ګولۍ به يې د هدف په لور رسا ويشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګروبو باندې
په عقابي غوره ځنګ په لوړ جرأت بريد وته کول
د دښمن زړه ته يې رسا د توري خرپ رسيده
په خپل وحشي دښمن يې سم - سم ګوزار ونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد ډيوې يې بلې کړلې
د کابل ښار په زړه کښې شرچې ان د ارګ په خوله کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل رسا ـ رسا ګوزارېې بې حسابه ورکړل
د دين او خاورې دښمنان د رسوا مرګ په خوله کښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غز به يې غلی کړلو
دحق دلارې د راکښ په لړزوونکو ږزو
د روس د ظلم ، استبداد او د فساد حاله
پرله پسې برېې ويشته په نړوونکو ږزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د ستر ګو تور ؤ
ده ته ؤ يو که به د تور، که به د سپين ګوند ؤ
چا به چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سر ؤ دده
دده نظر کښې يو د کفر بل د دين ګوند ؤ

* * *

هغه غازي چې زور ، زارې او زر پرې نه چلېدل
د عارضي سولې ، تسليم په لاره تللی نه شو
سرلوړی ژوند د ژوندانه عالي هدف ؤ دده
سرېې بايللی شو خو چا ته کښته ملی نه شو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه غازي چې عقیده او جهاد ژوندۍ ورته

کوه صاف نه يې په صاف زړه جهادونه کول

په هر مصاف کښې به يې ښکلولې يې پښې

کړل تار او مار يې چې دښمن به قطار ونه کول

* * *

هغه غازي چې يوه لحظه يې هم آرام نه کاوه

وايي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په غېږ کښې

شفيع الله ؤ شو شفيع يې الله ولاړ الله ته

شولو آرام د خپلې تورې د نيام په غېږ کښې!

* * *

خو غازي نه مري ، شهيد نه مري ، هغه تل ژوندی شو

ظاهره ښکاري چې زمونږه لوی غازي غلی شو

چې تر قيامته کړې رڼا او تر آسمانه رسي

شفيع الله د دې ځلانده ښکلي نور ځلی شو

* * *

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بت پرستي

تا پستي کړه، ما سستي کړه، ده چستي کـــړه
را نه لاندې يې د پلار نيکه هستي کـــړه
ها دې ياد دي زه د حق په مينه مست وم
اې د ين زاهده! تا به بد مستي کـــړه!
د دارېنو سرخـروېي مې شوه په بـــرخه
چې په وينو مې خيشته خپله هســتي کــړه
کـه پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانړ د ما دې بُت پرستي کـــړه
چې کلونړ په رنګونو کښې وه پټـــه
ښه رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳۶۱/۱/۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيرى

زه یُم شاعر!

زه د وطن شاعر یُم

ما د وطن د عشق نغمې ویلې!

ما مې اولس ته ترانې ویلې!

ما ویښول،

ما پاڅول،

ما هڅول وګړي!

تل د لوړتیا،

د پرمختیا،

د وړاندې تیا لپاره!

زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!

شي پېښل کور کېښې بسیا!

د تمدن له ګرندي یون سره یون وکوي!

ملي پاڅون وکوي!

په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مینه - مینه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،
داړه یې وکړه ،
د داړې له لارې واک د دوی شو ،
دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه
د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت وروکړ ،
له هرڅه تېرشول ،
خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،
پر خپلواکی مین ملت ته یې په غاړه باندې ،
د پردو ژغ کېښود !
نو زه به شاعر وُم ! د ملت شاعر !
خود نغمواو ترانو په ځای به ساندې وایم !
پر خپلواکی ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !
تش په ژړا نه شي ،
او س وخت د ژړاګانو نه دی ،
د اخپل ملت به یو ځل بیا پا څوم ،
بیا مخ‍وم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زه باوري يم !

زما خلك غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندي ژوندون نه مني ،

يون كوي

د روڼ تاريخ رڼا او سره لاره تري نه هېرېږي !

دوى په دي خپل ېنځر كلن تاريخ كښي ؛

لويږي تالالي يې كوري ده او غريبي ځالالي ،

خو بل ته نه دي تسليم شوي ، غلام شوي نه دي !

دوى په خپل دي پنځر كلن تاريخ كښي :

د پرير غلګر ، د پر داړه ماز ليدلي ،

د دوى په خاوره بلوسېدلي ، له هر خوارا غلي ،

راغلي دي ، يرغل يې كړى ، بلوسېدلى هم دي ،

خو پاتې شوي نه دي پر ته ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلى ، څوك برايه ن عوندي تپي تښلي ،

وطن فروشه افغانان يې بېګا نه بللي ،

په هماغه لار يې لېږلي ، چې باد ار يې تللى ،

ژوند تري يې نه دي ېرېښي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه شجاعان ـ یې هڅول په ګورمنه لې !

* * *

اوس ـ هم هم هغه وینه شته لا سره شوې نه ده !
اوس ـ هم هغه مینه شته لا زړه شوې نه ده !
اوس ـ اوس ـ هم شته د وطن دوستو افغانانو بچي
نه پریږدي دلته په دې پاک خاوره ،
پردي تېرزن ،
د دوی ځایي ایجنتان
د دوی په روبلو اخیستي شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرې نو ورشه نورستان وګوره !
د کونړ لوټه ـ لوټه ،
کلی ـ کلی
هلمند تنګاب ، بلخ ، سمنګان وګوره !
پکتیا ، اورګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګوره !
هڅول ځوانانو ،
نرو ـ ښځو
او وړو ـ زړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نهورتيا او په ميړانه ،

سينې سپر کړلې

د توپ ګولو ته ،

د ټوپک شليک ته ،

د دوی سرونه ټانکو لاندې کړل ،

خو ټيټ نه شول ،

د بل نوکر ته ، د پردوا مرته ؛

غاړه يې ورکړه ، خو په غاړه يې قبوله نه کړه

د مړئيتوب کړی ،

غاړه يې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاريخ ته !

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې ؛

* * *

زه باوري يم چې دا سرې وينې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاس ته به سره کا

افغان ملت به يو ځل بيرته کړي آزاد تنفس ،

په ځپل آزاد ،

د ميړنو هيواد کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه باوري یم چې دا کېږي

او ډېر ژر کېږي،

دا د آزادو مېړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه تر یو ځل د آزادۍ سپېڅلې ورځ وویینم!

بیا مې په زړه کښې بل ارمان نشته،

بیا نو که مرم نو ډېر هوسا به مرم!

په خوشالۍ به مرم،

زړه خوښي،

په خندا به مرم!

نه باوري یم چې وطن به آزادېږي زما

خو که زه مړ شوم په دې منځ کښې

نو خوږو ملګرو!

تا سو تر هیله کوم،

خواست کوم،

غوښتنه کوم!

چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ

زما تر قبره څوک راواستوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ما ته زیری د وطن د آزادۍ راکړي

زه به په قبر کښې خوشاله شم، خندان به شم

زه به په قبر کښې هوسا شمه، آرام به شم

د ازیری

ما ته دی د ژوند زیری!

د نوي ژوند

او دتل ژوند زیری!

۱۳۵۷/۱۲/۲۳

کابل

د ورشو، ورشو*

چې د غول جهان نیول یې وو په نیت کې

ها حریص ته اوس ساحه د پښو شوه تنګه

چې بې سره پکښې هره خوایې خر وُ

قطبي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

---

* لومړی ورشو د پولینډ د پایتخت « وارسا » او د وهم ورشو د ځرځای، په معنٰی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سیلۍ خوره شـــوه
هرې خواته ویرانه شوه - ویرانه شـوه
ورځ وې سپینه، شپه وې توره په دنیا کې
خو زمونږه ورځ هم سره او شپه هم سره شوه
آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانیمرګې
د ولجه نه ښکارې هر لوري ته جنازه شـوه
کړېوانو نه ترلمن پورې بېړه شوله
د کفن خبره پاتې شوه، زړه شـوه
عرش پورې نولې له آسمانه د نور څاڅکې
چې سنګر کښې د شهید وینه د پوه شوه
او ښکې لاندې کړې د وینو بهیرونـو
د غمونو قافله ډېره درنه شـــــوه
آزادي به پرې سرلوړي ځي «رفیعه!»
په سرلوړو ګړو چې لار پخه شـوه

۱۳۶۹/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
چې ترېځ يې نابغه څوک قهرمان دی
امبا ! امبا ! امبا !
هورا ! هورا ! هورا !

«نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
ښځ مو پاك کړد انسان د پښو لاندې کړده»
د غوايي غوږل دل کړي هر انسان دی
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
امبا ! امبا ! امبا !
هورا ! هورا ! هورا

* * *

«نور قابض زموږ ملکري په هر څه دي
که غوجلي، که ځنګلونه، که وابنه دي
په خپل واك مو شر وکړي چور تالان دی»
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی»

(c) ketabton.com: The Digital Library

امبا ! امبـــا ! امبـــا !

هورا ! هـــورا ! هـــورا !

* * *

ای ښارو وملګرو خوښ شئ ، خوشالیږئ

وېرانونه موتول خپل دي پرې پنلویږئ !

ګلان خوری په بویوو کښي پي تاوان دی !»

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چراغان دی

امبـــا ! امبـــا ! امبـــا !

هـــورا ! هـــورا ! هـــورا !

* * *

د خوګانو مشري وېره - وېر افتخار دی

د غوایه بغــاوت نوی ابتـــکار دی

د ښارویو نهضت توند پرغ روان دی

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چـــراغان دی

امبـــا ! امبـــا ! امبـــا !

هـــورا ! هـــورا ! هـــورا !

۱۳۵۸/۷/۲۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینه او مینه

وینه په مینه توئېدو ته پیدا

په کومه مینه ؟

د وطن په مقدسه مینه!

په هغه مینه چې ترې پاکه بله مینه نشته

او هغه وینه چې ترې صافه بله وینه نشته

دا وینه جوړه د وطن د مور له تیونه ده

دا وینه وینې د چینو له سپینو پیونه ده

دا د وطن د مور له وینې ده

له مینې ده

دا د وطن په لار توییږي

زرغونیږي پرې،

تازه ګلونه،

سره ګلونه،

د لاله ګلونه،

په پسرلي تازه کوي د وطن د بڼتي غرونه

چې د وطن په لار تو یېږي له دې وینې قربان!

چې د وطن ناموس حوندي کړي له دې مینې قربان

وینه په مینه تو یېدو ته پېدا

په کومه مینه؟

د وطن په مقدسه مینه!

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

سالنګ که سالنډ*

۱۰

«هندوکش» مو له ازله عدوکش دی

چاچې کړې پرې تېرې، تېرې یې ښند لې دی

خو روسانو چې یې زړه ته رغونه ورلنډ کړ

دوه یې وخوت ویل: «سالنګ نه دی سالنډ دی»

۱۳۶۱/۸/۲۰

پېښور

---

* دا توره په سالنګ کښې د سوونو روسانو د مړ دار یدلو په ارتباط ویله شویده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بـــولي
کور د چا په زور نیـــول "دوستي" بولي
جنګ او تجاوز ته نوم د "ســـولې" ورکړي
حق پایمالول "حق پرستي" بـــولي
چور ته، لوټ ته "عـدل"، "مساوات" وايي
لوټ تېرى "د سولې همزیستي" بـــولي
روس ته غلامي کول "شرف" ګڼـي
لار د آزادۍ نیول "پښـتي" بـــولي
کور په کور نفاق کړل "وحدت" شــمېري
حق جهاد د دین پر "بانډیستي" بـــولي
فسق، فساد "اخلاق" او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستۍ "نیستي" بـــولي
هر څه یې چپه چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس همدا "کمـــونیستي" بولي

۹ / ۱۰ / ۱۳۶۱ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دې ګلونه
پرې راغلې دخزان دې سره بادونه
سرو لښو دې سره ګلان له منځه وړي
پاڼې شوې یې اغزي د باغ په خــونه
طبیعي پسرلی ســره خـزان تالاکـړ
ګل ګیډیو ته یې واچول اورونـه
د غوایه عوبل هر څه سره دل ول کــړل
په وطن وکړل غوبو غـوایه کارونـه
د روسیې د کبنت له پاره یې قلبه کــړل
که کورونه وو یا وو ودان ښارونه
ودانۍ یې کړلې ورانې په بمونو
پرې یې کړ کـړل د ځوانانو تاند سرونه
څوک یې کړل په تړاکټور ترخاورو لاندې
په چا تېر شول د روسیې درانه ټانکونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک د ماشینګن څوک د توپو شول
چا ته ګور کړل الوتکو څېل کورونه

نه واړه او نه زاړه ترې په امان شول
قتل عام شول: ښځې، ووړکي، زلمي، ځوانه

څوک هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چا ډک شول په وطن کښې زندانونه

زندان څنګه د قصاب قصابخانې دي
پرې کوي پکښې غوښې د او لاسونه

په برقي ډنډو وهل دي څورول دي
په څرندوې بېلوي ترېنه پوستونه

درسته ورځ وژل دي، وېنې دي، وحشت دی
څوړوي یې په ریشمو لکه پسونه

چې شعور یې و، چې درک، چې یې احساس و
مځ په ګور شول چې ور او بنتل محو شونه

چې عالم، چې په څه پوه، چې با دانش وو
پرې انبار یې کړل د خاورو انبارونه

چې وطن ورباندې ګران چې وطندوست وو
د وطن د ښمنو پرېښول مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردیو زرخرید و نوکرانو
د وطن په بچو وکړل ستمونه
څو باور دي چې داویني برنګ راوړي
شي پرې تاند به مو باغونه او راغونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په شاره هم ګلونه کړي
یار* په ودانه کښتي بمونه کړي
ودانه ورانې خلک ژوندي خښوي
سر خښول نه دي، سرونه کړي

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابل

---

* یار دلته دملګري، رفیق، تواریش په معنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

للـــون

د وحشت لرې له فضاء نه به خوربن‌ږي، ځي بـه!
د ايمان لاس به په باطل باندې برېښږي، ځي به!
د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تيارو د رګو وينه به وچيږي، ځي بـه!
د وصال لمر د غزه په څوکو راختونکی سبـکاري
د بېلتانه د واورې غرونه او به کيږي، ځي به!
زه به له ياره سره ځمـــر خپل اشنا د يار تـــــه
د رقيبانو سره مخونه به توربـږي ، ځي بـه!
د برې زړې به زرغون شي د شـهيد په وينـــو
داهرزه بوټي په للون له منځه خيژي، ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پيښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا وطن

دا د افغان وطن دی ،

دا افغانستان وطن دی ،

د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،

په وینو سرې دي او رنګینې دی !

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د اتلانو کور دی !

دا د وطن په مینه مستو شازلمیانو کور دی

سرونه ږدي په خپل وطن ،

خو د چا پښو کې نه ږدي ؛

له افغاني غروره ډک سرونه !

د وطن ننګ کې ،

د ډګر په جنګ کې ،

خوښېږي مرګ ته ،

هیڅ وخت نه خوښوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکور په منځ کښې د تلتك مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د عقابانو ځاله ،

دا استعمار قفس ته نه ورڅي غاره !

په خپله پاکه او آزاده خاوره ،

کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !

دا استعمار بابښې په ځمکه ولي ،

ددوی ځايي کونګان په خاورو منډي ،

نه پرېږدي ، نه پرېږدي

په خپل دې مقدس وطن کې

د مردارخورو ټپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د میړنو مینه ده !

دلته پردي تېری کوونکي تم کېدلی نشي !

که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،

سرونه ورېلی نشي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په ژوندیو پښو راځي
په مړو پښو بېرته وزي،
ځيني يې بېرته هم په هيڅ شکل وتلی نشي
په تېښته تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاريخ پاڼې يې زرينې دي
په وينو سرې دي او رنګينې دي.

۱۳۵۸/۲/۱۰
وردګ، آبدره

د شهيد وينه

که سينه سينه د کابل سينه
ته چې رالوېږې ترابا سينه
سوات ته غېږ ورکړې خوېږي نکړ نشي
په يو ن کښې ساتي د شهيد وينه
اټک ۱۳۶۴/٦/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ونه وایې؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وایې؟
د سره ښکېلاک خر دواني ده چې څه ونه وایې؟
کړي وطندوست وطنفروش ، انقلابي قلابي
د تومتونو پریماني ده چې څه ونه وایې؟
که خپلواکي غواړې چټک څه د زندان په لوري
د مېني مینه زنداني ده چې څه ونه وایې؟
که سر دې ټیټ نه کړ تېښتېږې د برچې په څوکه
سر ایښو دل لویه ځواني ده چې څه ونه وایې؟
د عوه د ټول انسان کوي فکر یې سیمه کې دی
دلته تراوسه ځانځاني ده چې څه ونه وایې؟
د سردارانو امتیاز دی او س د دوی میراث دی
په عیش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وایې؟
ماهر درزي تور استعمارته سره کالي واچول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وایې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته در ومې
مقابله مې ایماني ده چې څه و نه وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالامینه

جبه‌زار

پلار وطنه «جبهه» څه دی «جبه» ده
د چا پلار وطنه نشي ځنې کړلې
له کابل نه که کا، بل لوري ته هڅه
په تابوت کې تر «جبې» پورې شي تللی

* * *

پلار وطن جبهې ته ور چې شي سړی
د چا پلار وطن جبې نه نه شي کړی
«سیل هله وي خښنتن چې دخره راشي»
بیا ایله «مردار» ژوندی تر ځان شي وړی

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دورې راخورې شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمونو
د شمال له خوا شمال دی، راخوځېږي، راتوندېږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونو

* * *

دا توپان د غلامۍ دی، دا توپان د بربادۍ دی
غواړي وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران موکړي کورونه
غواړي وباسي له بېخه، خپلواکۍ سمسوره ونه
چې ورکړي موپلرونو دي، د وینو بارانونه

* * *

دا د نوي وخت انګرېز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خوږوکې یې ترخه دي، په پستوکې یې زېږه دي
تر انګرېزه څو ځل تېر دی، خو نیرنګ او رنګ یې بل دی
هغه څه یې په خوله نشته، چې نیولي یې په زړه دي

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلستومي ماران روزي ملتونوته په کور کښې
ئود میدان شي جوړولی ، ډېر پیاوړی مداري دی
سرې ریتارې کړي ورپورې ، ګډوي یې په میدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دایې راز استعماري دی

***

کور ، کالي ، ډوډۍ شعار دی ، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې یې ډکې له اوبو شي ، چې ورګډ یې په اوبو شي
چې لا هوښ دې سره سیند ته ، هرهر شه ورځني یوسي
دغه وخت چې په ځان پوه شي ، په توبو شي ، په توبو ئي

***

نن راغلي هدا ورځ ده ، په وطن موافغانانو
په میدان د سیاست کې خوښې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناڅي ، کله ځملي ، کله پاڅي
خوروي په ملک کښې زهر ، ډېر بې رحمه دښمنان دي

***

بدل کړي یې خپل رنګ دی ، هر یوکار یې د نیرنګ دی
را روان په نوې لار دی داد عصر استعمار دی

←----

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګوي غلط نشي، نيرنګونيي رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بيا دې وار دی - بيا دی وار دی

***

د تاريخ عنبتليه زويه، بيا پر کار ده ستا ميړانه
چې ژوندي درنه يونسي، د سمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاريږي، ستا په مټ به ختميږي
استعمار ته په سر ورکړه، څو يې سره ګوزارونه

***

باوري يم! باوري يم! آزاد کله غلاميږي
ولاړ شوي، روان شوي پتنګان د آزادۍ دي
افغان کړی بيا قيام دی، ننيې بيا ترلې لام دی
وراندې کړي يې ميدان ته سربازان د آزادۍ دي

***

بيا پړک شوي سنګرونه، بيا په غرونوکې مورچې دي
بيا جګړه ده په ټوپکو، په چړو او په لرونو
بيا د توپ او رد ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لورونو، په ډبرو، په سوکونو

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا راسي خبر و ېږد ملت د قربانيو
د افغان د مېړنوالي ، شهامت او د بريو
په ټوپك نيسي توپونه ، په دلګي نيسي غونډونه
په تش لاس به ټانك ورخيژي روسان نيسي ترمړيو

* * *

بيا سره كړي يې ده زمكه ، د دې وخت سرو استعمارته
د «ګوره» په سرنوشت يې اړولي «سره روسان» دي
بيا د سرپورته كولو كه خداى كاندي بېرته نه دي
په كاري ګوزار يې ويشتي د لستوڼي سره ماران دي

* * *

له سرونو نه تېرېږي ، په خوښيو ، خوشاليو
له وطنه نه تيرېږي ، په لويشت - لويشت يې ږدي سرونه
چې سمسوره شي ، چې شين شي ، چې آباد شي ، چې زرغون شي
سپېروي پرې د سرو وينو ، خوږې سره سيلابونه

* * *

باوري يم ، باوري يم ، غلامي په ختميږي او ده
را نژدې اتل ملته ! اوس شېبې د خپلواكۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو ورځو به څو شپو کې، نتیجې به راوتــــلو
د غازي د میړنوالي، د شهید د قربانۍ دي

۱۳۵۸/۴/۲۵

وردګ، آبدره

ستالین او امین

د هر ظالم خونخوار وینښتیا ده چې "ستالین" دی
خو سل ځله اوس اوښتی تر یې «امین» دی
خلک وژني، کلي سیځي او ښار وران کړي
د ملت په کورکې جوړ ملي ناورین دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

یو بیت

زما د ژوندانه بې ثباته تلـون کـې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ سازقرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
درخاک وخون چو مرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بودن بود گناه

تلاش علم وفضل

جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !

زندان بس بزرگ !

اینجا زمان نما

آهسته میگردد

آهسته - آهسته !

اینجا ثانیه گرد

اینجا دقیقه گرد

اینجا ساعت نما

یک از دیگر آهسته میگردد .

به پیش نمیرود

گویا که درینجا توقفگاه زمان است !

کابل ، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګ تدبیر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی
له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس خوشالي
چې کور په کور مې د ملت په کورکښې ویر پروت دی
روښن فکران، رښتین فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مړستون، څوک په زندان، څوک په برونیر پروت دی
ملت ویرجن، چاپیر ویرجن، ځمکه آسمان ویرجن دي
زما په شعر د ویرجن محیط تاثیر پروت دی
د وطن زویه! په تا وخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبیر پروت دی

۱۳٥۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړېدلی؟ افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انسان
چې د زمکې پر مخ وو څه شي ودان
په ټانکونو، په بمونو یې هوار کړل
ښه یې وغوړاوه ګران افغانستان
د کورو په ځای یې وویشل ګورونه
خو بې شنختې او بې نښې، بې نښان
د کالو په ځای یې خلاص کړو له کفنه
نې راپرېښوده لمنه، نه ګرېوان
د ډوډۍ په ځای یې وینې را خوراک کړې
کړل ماړه زموږ په غوښو یې لېوان
کړل یې لوټې - لوټې کلي، لوټ کورونه
په لوټمار پسې خواره شول لوټماران
کور، کالي، ډوډۍ یې واخیستل له خلکو
په وژنه یې هم اړ نه شول خلقیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوك د باندې ، څوك په بند کې تر تيغ تېر شول
شول خواره واره ، خوار ه - خواره ياران
چې تو دې به پرې زمونږ مشاعرې وې
بېل شول هغه شاعران او اديبان
نه يې لوری ، نه لودن ، نه يې درك شته
شول بې پتې د وطن د پت زلميان
د وطن د ښمنو کړل د ځمکې زېږې
د وطن په مينه مست خيالي ځوانان
تو يې شوې دومره وينې په وطن کښې
نه يې او ښکې شي وينځلی ، نه باران
د برچې او د نېزې په څوکه باندې
خاينانو غوښتل ځان کړي امينان
د برچو او د نېزو تر څوکو لاندې
د دوی زړه ؤ صادقان کړي خاينان
خبر نه وو چې وخت نشي غولولی
چې خاين او امين ښيي دی زمان
روسيه شول هم ملت ته هم تاريخ ته
په روسيه باندې يې وپلوره ايمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی زړه ځي افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان

خبر نه وو چې زمري په زنځير نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان

دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندي وي يو افغان

چا چې کړې ده سودا د ملک پلورنې
دي منلې يې په ګور شاه شجاعان

چې سپک ګرځي د وطن د مور لمن ته
سپک په ژوند وي هم په مرګ دا حراميان

د تره کي غونډې مړي د لښ له لورې
شي ناولې روح يې باد سره روان

د امين غونډې د سپي په شان مردار شي
د پليت مړي يې قبر وي ويران

چې اسلاف يې اول سپک او پسې ورک شول
دي اخلاف يې هم په دې لاره روان

دا وطن د ښکېلاکګرو هديره ده
ژوندي راشي، مړهم نه شي ايستی ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغان ملت وطن افغانستان دی
دلته ژوند کړی شي رښتيني افغانان
چې راغلي بېرته نه دي ژوندي تللي
د پر قوي استعمارګر ددې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښتو روغ دی
دی تل ژوندی غلامۍ نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي ، آزاد به اوسي
آزادي يې ده ليکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُردانې

د ماشوم په لاس مې ورکړې دُردانې
څکه داسې شوې دانې - دانې دانې
چې له شونډو نه يې هېڅ شرلای نشو
نن په ما باندې رشيدکړې زمانې

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

بيټ نيکه عليه الرحمه يو مناجات ويلی ؤ:

دا وګـــړي د پرګـــړي خـــدايه !

لوی خـــدا ســـه ! لويه خدايه!

څو کاله چې په داؤد خان کښې زموږ هيواد وال د بېکارۍ له لاسه ايران او عربستان ته په مزدورۍ پسې ولاړل ، په عربستان کښې به څوروول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ايران کښې به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به يې نور زجرونه ګالل نو زه دې حالت وځوروولم او د بيټ نيکه د مناجات څواب مې په دې ډول ووايه :

[۱]

دا وګړي د پر شول خـــدايـــه !

لويه خـــدا ســـه ! لـــويه خدايه!

د خوراك او څښاك په غم کې خواره شوي په عـــالـــم کـــې

له عربو تـــر ايـــرانه لا لهاند او ســـرګـــردانـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې په لمبه بنـــوري　　دي بې ستوري او بې سپوږمۍ

لېږد د بدلې له خپل ځـــــايه !

لويه خـــدايه ! لويـــه خدايه !

د دوى مېنې کوي کـــبـــې　　د کـــوي د نور وخـــتې

بشري قوت يې دروي　　هومـــره مـــومي چې بې شرمي

د پرد وله خـــوا ځـــوربږي　　د مېښت په ځاى مړ کېږي

ژوند يې غم دى سر تر پـــا يـــه

لويـــه خـــدايه ! لويه خدايـــه !

د اولس وينه وچيـــبږي　　د خـــو تنـــو جـــام ډکېږي

د کېـــږدۍ زامن هېرشوي　　د بنګلو خښتن د پر شوي

معنوى ورځ په ورځ خواربږي　　او د وى سات په سات مړېږي

لوى واقعن شـــو رانـــمـــا يـــه !

لويـــه خـــدايـــه ! لـــويه خدايـــه !

تو له دې نه دي هم تېر شي؟　　د دې وږيو شمېر دې ډېر شي؟

وږي تږي دې زيـــاتـــبږي؟　　بيا له لوږې دې مړه کېږي؟

دا سې ژوند سته دى که مړينه؟　　چې مړ ژواندې ژوند کوينه؟

د تاخه ده ســپکي رايـــــــه !

لويه خـــدايـــه ! لـــويه خدايـــه !　　کابل ۱۳۵٦/۲/۲۷

خو کله چې د غوایه تر غوبل ور، وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا
رانازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونغړله د خپل تیر مناجات
په ځواب کښې مې دالاندې مناجات ووایه :

[۲]

دا ولې ورک شول خـــدایـــه !
لویه خـدایـه ! لـویـه خدایه!

سور وحشت پرې رانازل شو | یو د بل د سر قاتـل شـــو
د سرو وینـــو سیند روان دی | اوردی، وینې دي، افغان دی
هیواد ټول په وینو سور دی | وحشیانه قتل او چور دی
وطن وران شو درد نمـــایـــه !
لویـه خـدایـه ! لویـه خدایه!

لوټماران ورته راغــــلي | مال او سرته یې دي غــلي
کور په کور باندې ویرخور دی | د چاپلار مړ د چا ورور دی
هر لور وینې - وینې - وینې | کله شوې دي ترې میـــنې
هر خواته که له وای ــــــــ وایـــه
لویه خـدایـه - لویه خدایه

څوک شهید که یې الوتکو | څوک یې مړه کړل په ټوپکو
په چاپیریوټل بمونـــــه | پرې یې بل کـــړه سره اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک خوراک شول د کولیو   د وحشت د سرو ږ لیـــو
د چا کور وران شو له ځـــایه
لویه خدایه! لویه خدایه!

ځوک ژوندي په ځمکه ښخ شول   ځوک د ځان په وژله خوښ شول
د چا قطع شول ســـرونه   د چا غوږ پرېښي او لاســـونه
ځوک تکه ټکر کـړل خاورو ولاړې   ځوک راووتل د بانــــدې
ټول په ویر شول سرتر پـــایــــه
لویه خدایه! لـویه خدایه!

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې   د وطن هستۍ ایرې شـــوې
سره کمونیزم وارو تبا کړل   عالمـونه یې فنا کـــړل
ځوک ژوندي ولاړل ځوک مړ شول   افغانان خواره واره شـــول
له مـاره نه ترګـــدایـــه
لویه خدایه! لویه خدایه!

دا وګړي وو ډېر شـــوي   هرې خواته خواره شوي
په خپل ډک کورکښې وو ورېږي   د او بو په غاړه تـــږي
د مړینت په بدل مـــړه شول   په عمرو باندې مـاړه شـــو ل
د تا داوه پکښې رایـــــه؟
لویه خدایه! لـویه خدایه!

۱۳۶۱/۸/۱۸
پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیا کې مې عیشونه زیات شول
هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د بېلتون اور مې د زړه خامه خونه ښه پخه کړه
مینه مې هېڅکله نه شوه چې څومره پرې اوروونه زیات شول

د پرواغزیو مې په بڼ کې سر راپورته کړلو
اغزي که پېر شول ورسره زما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتي مات در واخله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټۍ پرېکړې لاره یې را وښودله
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د نن کارونه نه بږدم د سبا په غاړه
زما درانه - درانه غمونه له پرونه زیات شول

د ناکامۍ څپېړو لار د کامیابۍ پرانسته
د ناامیدیو په سبب مې امیدونه زیات شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

له سرنه تېرولیونود صف سرلاړی شومه
چې په شلیدلي ګریوانه کې مې درزونه زیات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

پېښور

عقد

قران چې ووینې قرآن نه وینې
چې پیمانزوې بیاپیمان نه وینې
عقیدې نه لري عُقدې یې ډېرې
ځکه د عقد ساتلو ځان نه وینې

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه یې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې یې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کامیابېږئ به هله غیورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د شرخي پله په لوی زندان کښې!
زما وطن تر دې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوري په وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادۍ د بل شراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غونډې تېښتي ناست دی د دښمن پر لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د میړنو غورځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیمه ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د شرخي پله په لوي زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطن تردې زندانه تنګ دی
خو به هر کوټ کښې روان؛
د آزادۍ جنګ دی
په دښمن ځمکه تنګه شوې آزادي به راځي
په تودو وینو یې چې کیږي
او به خور هره خوا
په ګران وطن کښې سرخرويي او آبادي به راځي!

۱۳۵۸/۱۲/۲۸

کابل، د څرخي پله زندان

جوړه

بریژنف سولې (!) ته جنګ کړ، دې بې ننګه
خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه
اوس امید دی چې بیا "سوله" (!) ترې پیدا شي
"اندیرا"، له "اندریې پف" سره جوړه شوه

۱۳٦۱/۸/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلانی

نیسه ! لاس طبیبه زخم مې ناسور شو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شو

غاټول شین وُ چې راشین شو په بېدیاکېنې
خو چې ولې خندل، زما په وینو سور شو

بې له داره چې تر داره ورروان یم
اوس شوې پوه چې سکنې وررومې منصور شو

تل چې گرځم سر وهلی ، بر وهلی
د علیم له لاسه ملک راته تنور شو

د هیواد د لوړ و غرونو سیلانی دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور: ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ ودان کورونه

۱۳۵۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور

(د هېر لنډ بحر شعر)

وطن کور دی وطن ګور دی
وطن پلار دی وطن مور دی
دده نوم د ژوند انځور دی
دده یاد د زړه تکور دی
دده عشق د ایمان زور دی
په بېلتون کښې یې سور اور دی
بل وطن کښې ژوند پېغور دی
چې وطن نه وي ورک لوری
په وطن پسې مې شور دی
استقلال یې
په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا په ليکه :

د سپېد وخط

شپه او ورځ د ژوند لړلې مې په غم دي
جوړ غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را درومي
خوشې وايې غم، بنادي وبله ضم دي

نړ پرهېږم دغه چارې د آسمان دي
او که ترېښې مې د لوح او د قلم دي

نور و نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د انغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې وربانده بلې د ستم دي

دوطن سکون، آرام يې د ماتم کړی
په هر لوري د بمونو زير و بم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر ديار کښې
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وينو ارزاني په وطن وينم
درنه وينې مې مدام د سترګو نم دي

ميرويسي فال د بابا په ديوان ګورم
بيا پردي منګولې خښې مې په چم دي

ها کشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبويه پښکې خورې د تانک و بم دي

د سپېدو له سينه خطر داسي ښکاري
چې رابرې نښانې د صبحدم دي

دې وار قبر کښې لوی عالم ويده دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دي

حمل/۱۳۶۴

بريژنف

يا زوی مری*، يا پښې مات**، يا چانماری***شول
چې کار به کتلي چا افغانستان ته

بريژنف چې په دې خاوره تېری وکړ
شو زړه چا ود ارمان يې يوړ ګورستان ته

۱۳۶۲/۱۱/۲۲

* تکه چنګيز، ** تکه لنګړ تيمور، *** تکه سکندر، مکناټن او کيوناري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویښ

ویښ په هره خوا کښې ویښې-ویښې
په ویښو تکې سرې دي مینې - مینې
بشر دی تږی د بشر ویښو ته
څښي یې په مینه - مینه، پیڼې-پیڼې

***

په خولو بشر وایي: بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله، ورورولي، برابري وایي
خو په میدان د جنګ شر غواړي

***

بشر دښمنه به څولو خر ګرموي؟
بشر دوستان چې سرې لمبې بلوي
کله کامبوج، کله ویتنام پرې سیځي
یو یمني بل یمني قتلوي

(نیمګړی)

کابل/ ۱۳۵۷/۱۲/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

(د تره کي په مړينه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام يې احترام د احترام دی

پاکه غېږه يې هم پاکه هم سپېڅلې
د هر چا تر حق يې لوړ د حق مقام دی

په اغزو کښې يې هم ګل غوندې ښکلا ده
په خزان کښې يې هم عيش مستدام دی

د ربنتيني زوی له پاره يې پرېښو کښې
هم خوبني ده ، هم هوس دی ، هم آرام دی

سر پرې بندي د نورو پښه په پرې پرې نه ږدي
د مرګ لوري ته يې هر د تېرې ګام دی

چې ناموس حيا يې ساتي هغه زويه
ګرامي دی ، په کابل ، کړ په باګرام دی

چې (خو) پلو تري په سپکه ستر ګه ګوري
تربنګي نه سپك دانمك حرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ یې تور بې ي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی
چې آبرو او حیثیت یې په بل پلوري
چې د مور په غیږ کښې پروت د بل غلام دی
رسوا کیږي، بدنامیږي، منفوریږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی
لعنتونه له هر لوري پرې وریږي
چا چې کړی یې د زویو قتل عام دی
د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت مزل یې لنډ، آس یې ناکام دی
تره کی غوندې ترکیږي په ټکولو کښې
ترکولی یې چې چا په بموبام دی
په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې مور ته نظر کړی هسې خام دی
مرګ یې سپک وي، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت، دا یې آغاز، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورپورې شو

بهار مه راځه ګلونو باندې اورپورې شو
چې پرې راتلې په هغو غرونو باندې اورپورې شو
چې تا به ښکلې کړل په ګلو، مونږ بې سیل کاوه
په هغو ښنتو او کڅونو باندې اورپورې شو
د ګل د رنګ د رنګو وینه سرې سیلۍ کړه وچه
هم یې په بوی، هم په رنګونو باندې اورپورې شو
د زړه و ګلو پر ځای سرې لمبې تاوېږي یکسې
د پسرلي په چمنونو باندې اورپورې شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوځونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اورپورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هر یو بخیل ځای وسوځېدل
په رامبیلونو، چامبیلونو باندې اورپورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې څانګې لوخړې شولې
په میخکونو، ریحانونو باندې اورپورې شو

چې هم يې بوي، هم يې ښکلا وه، هم ميلې پرې کېدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اوروړې شو
د هېڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دی
هم پر فرشي، هم په فرشونو باندې اوروړې شو
چې گل يې پښې ښکل کړې او دې به تر وربله يووکا
د هغو حورو په پړونو باندې اوروړې شو
چې يې ټوملي پکې وود پسرلي گلونه
پر هغو تورو وربلونو باندې اوروړې شو
نه لاله زار دی پاتې شوی نه خارزار پاتې دی
هم په گلو، هم په خارونو باندې اوروړې شو
د اگران اوخوږ جنت نظير وطن لمبه لمبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اوروړې شو
د اوږ حلقو کښې دې راگيرې د وطن سيمې مو
چې يې په کليو، پر کورونو باندې اوروړې شو
چې دوی ته کور ؤ او دښمن تر پوخ سنگر ؤ ددوی
هغو کلاؤ او برجونو باندې اوروړې شو
د ننگرهار د گلوهار پر وت د شهيد په قبر
پر شنو سمسورو کونډونو باندې اوروړې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الیشنګ ، د الینګار سیند ونه سره ښکاریږي
چې د لغمان په شنو فصلونو باندې اورپوري شو

د جګدلک د ونو ډک یا قوت لنبه ـ لنبه شول
د ماهیپر په کږ لیچونو باندې اورپوري شو

په شیوه کیو را شېوه شوې د دښمن لښکرې
د کمریو پر کمرونو باندې اورپوري شـــو

باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لـــــره
فرغه یې فروغ کړه په بنـدونو باندې اورپوري شو

بالاحصار اورکښې ایسار کابل تونه ـ تونه شو
ښکلي پغمان په محلونو باندې اورپوري شـــو

په استالف کښې لېږ ـ لېږ ګولۍ و اوریدې
د شمالي په شنو تاکونو باندې اورپوري شو

شکر دره او ګلدره داور دره غوندې شـوه
هم يې په غرو ، هم په رغونو باندې اورپوري شو

پروان په زړه باندې پرېمانه ګـولۍ وخوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اورپوري شـــو

غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمرګونو باندې اورپوري شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل سرخ د نندارو لارې اوس شاړې شولې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اور پورې شو
په شهرستان او مالستان کښې ښار او مال تالاشول
بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اور پورې شو
میدان ، میدان د خونین جنګ شو، په سرو وینو زنګ شو
تنګي ، خوات په شنو باغونو باندې اور پورې شو
لوګر ، ګردیز په اورکښې پټ شول د اورین بموتو
زرمل اورګوټې اورګونونو باندې اور پورې شو
د آسمان څکو ښنترونو ځای سکروټو ونیولی
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اور پورې شـو
د تاریخي غزنې له زړه نه دوړې پورته شو لې
په حصارونو، زیارتونو باندې اور پورې شو
په قره باغ ، شلګر، مقر بموڼه واورېـــدل
د شنه زابل په بادامونو باندې اور پورې شو
د کندهار تاکوڼه لاندې کړل خونې ټانکـــونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اور پورې شو
په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسېدې
د زاړه بُست په تاریخونو باندې اور پورې شـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختي ورځې راغلې
د دلارام په آراموبو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونکانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غورونو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډونو باندې اور پورې شو
هري دهري قواؤ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پښتو لا خولې په نان سپېرلې نروې
ترشول مات وړاندې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مینه پرېښوده
د جوزجانې په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغولونو بېرغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د مېړانې یادګارونه وسول
سنګلي تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چار دره کښې ماشومان لکه دورو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د واخان د پکړې ول يې د روس پښو کښې کښېنو
د بدخشان په سرو لالونو باندې اور پورې شو

***

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اور پورې شو
کور ونه وران، اوروونه مړه، تنغرې سارې ـ سالونه شول
د روس له لاسه په اورونو باندې اور پورې شو
دېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ايرې شوې
کورونه څه چې په قبرونو باندې اور پورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره اور وسېځل
په زيارتونو مزارونو باندې اور پورې شو
چې فرش د ګلو به د تورې کېږدې دمخ ته خورو
په هغو دښتو دامانونو باندې اور پورې شو
هم د کېږدې او هم د ژړونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مينې په تارونو باندې اور پورې شو
د سرو او ښائسته کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږديو، پېشولونو باندې اور پورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمې اوس نشته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
په ايلبندونو، څړځايونو باندې اورپورې شو

چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شپلو، هغو ناوونو باندې اورپورې شو

چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سيلونه به وو
په اختروښو، په جشنونو باندې اورپورې شو

د ژوند لمحه - لمحه په سرو وحشت لنبه - لنبه شوه
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اورپورې شو

چې انتظار به دېرديس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کندوونو باندې اورپورې شو

ليلا به وېنې ټولول، لالی به لوښکه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اورپورې شو

د خزانونو پاڼې سوې نه دي اېرې - اېرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اورپورې شو

* * *

سهار غوږ بل د غوايه وشو، روس ما بنام ته راغی
په سهارونو، ما بنامونو باندې اورپورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قيامت راوستو
خونه په هسک ، نر په برجونو باندې اور پورې شو
په شپه بندېز ، په ورځ ګرځېدو بنديز په بنديز کېږي بند شو
د آزادۍ په ساعتونو باندې اور پورې شـــو
چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلـــل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شـــو
تنکي ځوانان او ماشومان په اور کښې وسوځېدل
په ناسپړلو ارمانونو باندې اور پورې شـــو
دا او ښکې وينې سره ګډې دي خوناب جوړوي
که په تنکيو کبابونو باندې اور پورې شـو
چې به رپانده وو د غيرت او د عزت په شمـال
اوس په شملو او پلوونو باندې اور پورې شـو
چې يو بې سر قلم او بل به يې نظر قلم کـړ
په هغو تورو قلمونو باندې اور پورې شو
د پرون هغې مودنن په اور کښې وسوځېدې
د بره تلك په تکلونو باندې اور پورې شو
انسان يې ناورېي د آسمان فضاله دوړه ګـه
د مظلومانو په آهونو باندې اور پورې شـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه به څنګه روسیاهي کړې اوس له خلکو پټه
چې د افغان په افغانونو باندې اور پورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خومزه یې وکړه
چې هر - هر ځای یې په ټینکونو باندې اور پورې شو

د هر خوږمن افغان په زړه کښې خوښي ودویده
چې د دښمن په واحدونو باندې اور پورې شو

د هرې بورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې د لیبن په سرو بچونو باندې اور پورې شو

شوبلې یې ورانې عصري زور یې تول اوبه - اوبه شو
په زغرورو جهازونو باندې اور پورې شو

د ګران وطن په هره برخه کښې په شور - شوځله
په قطارونو قطارونو باندې اور پورې شو

په ډېر و سپمو کښې د روس قوي - قوي پوجونه
صفاً صفا شول، په صفونو باندې اور پورې شو

ایمان ترګوره چې ټوپک په ټانک کښې لاره کوي
په پولادینو مقتلونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کم نظر يې چې کتلي وو غيور افغان تــــه
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اور پورې شو
چې د جنګ اور ته له روسيې نه پکې تېل رادرومې
په هر هر ځای په دې ټېنکونو باندې اور پورې شو
چې يې د سولې د کوترې کوڅو وســـوځـول
اليکوپترو په ځرخونو باندې اور پورې شـــو
هغه سالنګ کښې چې يې جوړ کړ د تېرې له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو
دارالامان دښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په ميخ ښينونو باندې اور پورې شو
چې د اوربل په قوماندې يې راډيو سټېشن کــړله
د سره ترهٔ کي په هډوونو باندې اور پورې شـــو
چې استخمار کړ روس، خپل بار يې پرې ترځايه يوور
د خره امين په خرو مغزونو باندې اور پورې شو
دوی که ښکور زموږ سرلوړ د آزادۍ بيرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شـــو
انسان دوستي مې يې اوس قول جهان تــه وښودلـــه
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما کورېې کړ ایره مسکو هم ولړزېده
په کرملین کښې په تختونو باندې اورپورې شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی را اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکونو باندې اورپورې شو
چین هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اورپورې شو
د کمونیزم شرارت د نیا لنبه - لنبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اورپورې شو
چې دي پېیلي یو د بل تر څنګ چمتو ولاړ دي
په ناپېیلو هېوادونو باندې اورپورې شو
لوی قدرتونه یو و بل وته په شا تېلوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اورپورې شو
په مونږ قیامت دی خو د زړه دوک به مو ووېستله
که په دې لویو قدرتونو باندې اورپورې شو
چې زور حق بولي د ویتو حق د هغوی دی پکښې
نو په ملکو ملتونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې کېږي نتيجه يې د جنګ اورکړي لاندې
د ژبيوا په مجلسونو باندې اور پورې شو
افغان سوځېږي او فرياد کړي د نيا هيڅ نه وايي
جوړې يې په سترګو او غوږونو باندې اور پورې شو

***

زلمي اتڼ کوي خو ډول ورته د جنګ غږېږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شو
يتمنې پېغلې دي روانې د سنګر په لورې
چې د غرمې په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخېږي خو دلوږ ځای سنګر ته درومي
د مازيګر په تنورونو باندې اور پورې شو
پکښې عکسونه د شهيد د پاکو وينو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شو
رفيعه هغه طراوت اوس پکښې نه ښکارېږي
ستاد هجران سوېو شعرونو باندې اور پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوزتاکال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځایېږي

وجود مې له خپګانه په وطن کښې نه ځایېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځایېږي

ګلونه خزان شوي دي ، باغونه دي وران شوي
د سره خزان بادونه په ګلشن کښې نه ځایېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت دی
سرې وینې د ظلمونو په سپین کفن کښې نه ځایېږي

رودونه دي د وینو په هر لوري چې بهېږي
ځوانان دومره قتلېږي چې مدفن کښې نه ځایېږي

ودانې ورانې شوې دي هر لور په ویر لړلې
ویرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځایېږي

وطن سور دی - سور دی د روسیو په سرو ګولیو
تر دې یې زیات زخمونه په بدن کښې نه ځایېږي

خلقیانو داسې ظلم په وطن کښې کړ برپا
شرمیږي پرې تاریخ نن لري ساری سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی:
رادمردان
از همان اول
با زندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تا به آخر
در ردیف بندگیست!

۸/۴/۱۳۵۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما د ژوندانه په بې ثباته تلون کښې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ به نه شوې تازه شوې

۱۳/۶/۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څو کسه کړي د ځان نوم د ملت وربانديکېږدي
د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت وربانديکېږدي
قومونه سره جنګوي، پلار، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمۍ نوم د وحدت وربانديکېږدي
بمونه اوروي په خلکو ظلم چلوي
اورونه بلوي نوم د خدمت وربانديکېږدي
آرامه آرامي وي په یو ملك کښې چې دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله، امنیت وربانديکېږدي
کوي قتل عامونه د وګړو د ملت
خو نوم په سپین سترګۍ د عدالت وربانديکېږدي
ترې واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختیار
په خوله نوم د ملت د حاکمیت وربانديکېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان په ګټه چوړېي کړي کلتور او اقتصاد
خو نوم د وروروړولۍ او محبت ورباندې کېږدي
غلام کړي بل ملت په ډېر ولوموکښې يې ښکېل کړي
د خولې په تش ويل نوم حريت ورباندې کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډيکټاتوري
خو نوم او لسواکي، ملي قدرت ورباندې کېږدي
که داوي سوسياليزم ترقي او امنيت
هر څوك به لوی پښه ونه د لعنت ورباندې کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردك، آبدره

د مسافر جنازه

له سوې سرې د ښتې له خالو له زړو خيمو نه
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنازه
له هيلو ډك زړه د بې پايه دښتې زړه ته ولاړه
د يوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه ګړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېدې

سپېدې دې خوښي زما زېرې د سحر لري
په خړه پړه کښې تر شا څیره د لمر لري
سپېدې دې خوښي زمـــــا

* * *

تیاره څیري په ځای یې هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي د حق خنجر لـري
سپېدې دې خوښې زمـــــا

* * *

د تاندو هیلو غوټې خوږېن زړګوټي نه پرېږدي
د سرو ګلونو په خندلو کښې اثر لـــــــري
سپېدې دې خوښې زمـــــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مين په ګل ووم خوله زاغ نه والوتم

زما او د لاله د زړه داغونه سره يو وو
زاغ تن ورسره يو چې ترې له داغ نه والوتم

خطر د تن د پوست وو کنه ځوړ نه ووم الوت ته
له باغ نه کله تلم له د باغ نه والوتم

ارزو مې وه چې بيا - بيا د خپل ځان سولو ته ځير شم
پتنګ غوندې پر سوی له څراغ نه والوتم

لوړ سر مې ټيټ همتو ته هيڅ شان ټيټيدی نه شو
په لوړو غرونو سر شوم له «برباغ» نه والوتم

عقاب په دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کېږدې
لوړ الوت يم له باغ نه که له زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل جهان

چې آسمان یې پټ په وربخو
توري لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستوري ښکاریږي
نه یې "تلې"
نه "نغري" نښته
او نه یې "کټ د بوډۍ" پروت دی
نه "پریوونې" یې ځلیږي!

* * *

خو:
د اوړي سوځند لمر یې
د قیامت د ورځې لمر دی
تول مخونه یې ښکاره دي
د خېمو له زړه نه لوېږي
او:
د ژمي سوځند باد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلیږي

له هډوکو هم تیریږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاجر

اولسونه ډېر بنکېل شوي، پرې راغلي بنکېلاکګر دي
لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځایه
خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې، مهاجر شوې
مجاهد شوې، مهاجره! ستا بري به وي تر پایه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قاتله!

اورته د نيا د اور تبې شوله زما د پــــاره
له تحمل نه يم وتلى د دنيا د پـــــاره

اوس راهنکاره شوه مليونونه ککرې په کار دي
ستا د خيالي جنت د دې خيالي بنا د پـــاره

دا ستا رژيم دى چې ژوندون کړي د انسان پرېنو
زه به ژوندڅار کړم د انسان د اعتلا د پـاره

زما قاتله! اما چې نن د بلې لاســـو وژنې
ښکارې ستا لاس يې هم نړلې د سبا د پـاره

خبر دى که سر مې ترکټور تر څمکه لاندې کړلو
د ښکار نه يې يې ميوه ورکړه هرچا د پـاره

زه که فنا هم شم بقا مې په فنا کښې وينـــم
څکه فنا به وي زما ملي بقا د پـــاره

د وحشي شپې توره سينه کښې چې يلکه غوندې مستې
ما نتر دى و يار چې شم بخرى دې رهـنا د پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما هیواد «دی په ختیځ» کښې پیرې رڼا برواشي
تر تولو وړاندې پرې لمر خیره د «سبا» برواشي

۱۳۶۰/۸/۲

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سرې پسرلي سور راته ښکاریږي
د لاله داغ یې ناسور راته ښکاریږي
خونړی سیلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکاریږي

کابل / ۲۲ / ۲ / ۱۳۵۸

غلامي

دیوې توري کورتا په ښه راغـــــــی
انقـــلاب یې د ظلمو په ویـــز ســـور دی
د افغان د میړنی ملت په تن ـــــــ یـــې
لګـــولی غلامی زخم نا ســــــــور دی

۲۲/۲/۱۳۵۸/ کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محبوب غېږ

ساقي پاڅه پياله راکړه ــ ماله ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هېر کړه ــ سر سبندو ترې سر تېر کړه
بزمې مېنه لېونۍ کړه ــ بزمې مېنه سپېلنۍ کړه
چې زړه ور ودانګم دار ته ــ چې ځان واچوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وينه ــ پرې تر لاسه کړمه مېنه
چې منصور د خپل دلدار شم ــ يار تر وړ د دار په لار شم
چې سرلوړى شم مجنون نه ــ مؤمن خان غونډې پښتون نه
چې رښتينى يو عاشق شم ــ چې په مينه کښې صادق شم
چې د مينې مينتوب کښې ــ چې د مينې لېونتوب کښې؛

تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غېږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي وړې - وړې اشنا ترې ستړې جوړوي
څکه هره ورځ راته خبرې جوړوي
دا د ګرېوانه صدف مې څکه خوله سپړلې دي
عشق زما له اوښکو ملغــــارې جوړوي
ښکارې چې د سرو پر وسانو تېر به جوړېږي پرې
بیا غازیان مصروف ښکارې سنګرې جوړوي
ګوره په ټوپک راګوزارېږي ایمان وګـــوره
روس که الوتکې نغزورې جوړوي
پوه دې چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ کنده ده
بیا هم لا نادان ګوره لښکرې جـــوړوي
داد شرق او غرب ښکېلاک مجرم داستانونه دی
ښتی نور آســـمان پر لور وزرې جوړوي
څو به په تنادپسې ځې راشه له شاعر کـــره
ګوره له الفاظو نه شکرې جـــوړوي

۱۳۶۲/۱۱/۲۲

پېښـــور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم دیو پلیم کلنې زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او ویر د ډېرو ترخو لحظو په وخت کښې ملګري رااسره کړې وه او زندان مې هم په تن کښې وې، دا پاڼکی همدې جامو ته ویل شو:

زما جامو!

ای زما تورو جامو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندويي کوئ !

تاسو د لوی ملي ماتم ښکارندويي کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

اې دغم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل دځرخي پله زندان

وطن پلوري

د وطن دځرڅوونکو مرګ روا دی!
که پلورلې یې په "روبل" که په "ډالر" دی
د افغان په پاک وطن کښې یې ځای نشته
که د سره دی، که د تور بنکیلاک لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شـــوم
خوږه جانانه ستا په عشق کښې بې ایمـــانه نه شوم
تکل مې وکړ د منزل په لور د ســـر په بیـــه
ستومـــانه ډیر شوم، خو ښې دا ده چې پښیمانه نه شوم

پېښور: ۱/۶/۱۳۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

راز

که د خولې نشې کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لاليه د رازونو لارې مه بندوه!

نن د وختونو مجبورۍ که ديوالونه جوړ کړل
د مستقبل د اميدونو لارې مه بندوه!

که ما او تا ته شولې شاړې خېرې شاړې دې وي
خودې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!

زما د زړه د رمل پر تا د تا په ما کېدای شي
خو ښې دې ستاوې د دردونو لارې مه بندوه!

پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ما ته به شوې د عمرونو لارې مه بندوه!

که د وروري د شعور سترګې دې په روبلو بدې
د لاشعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړسرونه

ورک شوئ، بې کوره شوئ، بې کوره هم شوئ!
د لوی سفاك، جاني خونریز د لاســـــه!
په پاکو وینو مو خړوب شــــو وطن
د شلم قرن د چنګیز د لاســــــه!
کلي، ښارونه مو داوړ لمبه شــــول
د نوی عصر د انګریز د لاســـــه!

* * *

ای د وطن خورو وروڼو امنو!
څوك په شپلو څوك په د ښتو نو مړه شوئ!
د چا په سر درانړ تانکونه تیر شول
څوك په برچو څوك په بموبو مړه شوئ!
د چا سینه د ماشینګن مو ځه شوه
څوك په دړنو-دړنو ټوټو نو مړه شوئ!
څوك په زندان کښې قصابي شوئ وروڼو
په کوټکونو، په برقونو مړه شــوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د اعدام په تخته وختــلي

په ستمونو په ظلمونو مــړه شــوي!

د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید

په تکلیفونو، عذابونو مړه شـــــوي!

څوک یې ژوندي په تراکتور رخښ کړي

د ظالمانو په لاسونو مــــــړه شوي!

سرونه ور مو کړل خو تیښت مونـــکړل

د خبیثانو، رذیلانو پښـــــو تـــه!

ددی وطن د دښمنانو پښـــــو تـــه!

۱۳۵۸/۱۰/۸

وردګ، آبـــدره

یو تصویر

دوران کوږ په وړه کښې ناسته ده حیرانه

"خواره" "شنه" او "کوږ" یې ټول له منځه تللي

د "وړوکه" ، "کالي" او "ګوږ" دعوه دارانـــــو

په روسي بمونو دي وړته ســـــيځلي

۱۳۵۸/٦/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور غېږ

ماشوم چې له مور بېل شي د هرچا څپېړې خوري
بې وارې وار په وار له هرې خوا څپېړې خوري
څا پېړ وي ورته حوره، چې په هر لوري يې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بيا - بيا څپېړې خوري
ګلونه د دنيا ورته تېره - تېره اغزي شي
د ګل په شان يې مخ د دنيا څپېړې خوري
د مور په ودان کور به يې چې ټول عمر راټول وو
د دې ټولې له لاسه د جفا څپېړې خوري
سپين لمر وي، سپين سباوي خو څا پېړې يې پرې تورکړي
"سبا" ترې وې هسله يې " بېګا " څپېړې خوري
خو مور وي تـ همه د مور د غېږې آرزو نه مري
تېرېږي به دا وخت کې سبا څپېړې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریالی پاڅون

هر افغان ؤ خپل کور خوښ او مسعود
خپل یې شته ، خپل یې تاوان ؤ خپل یې سود
د عادي ژوندون ښتن وو خپل کور کښې
نزول هم نه ؤ کړ نه یې ؤ صعود
بل واکي نه وه ، خپلواک یې خپل وطن ؤ
واکداران یې که هر څو وو نا محمود
د خپل خدای په عبادت یې ملا کښه وه
د بل چا پېښې یې نه وو په وجود
افتخار او سرلوړي یې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن وو ټول خوشنود
په خندونو برېدل او پرمخ تلل به
کړ کوله به یې هڅه د بهبود
خو څو کسه نا خلف پکښې پیدا شول
کړل یې ړنګ د عقیدې پاخه حدود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره یې پرېښوه
روس مردود ، لېکن مردود دوی مردود
د شوکت او اقتدار لیونه مینې
کړل د نورو په کړیو کښې محدود
خونړی غوبل یې جوړ کړ په وطن کښې
ورځ یې توره کړه په شپه کښې په داوود
د راډیو شپې یې وښوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فرود
د وحشت دوره یې پیل په هېواد کړه
ټول احرار یې په زندان کښې کړل مسدود
ډېر یې مړه کړل په کورو ، په زندانو کښې
کړل یې وضع په ژوندو باندې قیود
د روسي ارباب له حکم سره سم یې
د وطن په هره خوا باد کړل بارود
ویل یې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زموږ دی بادار زموږ معبود
خو مؤمن ملت دا کله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

يو څو ملحد خلقيان د روس بچيان وو
د وحشت يې نه ثغور وو، نه حدود
الوتکې وې، بمونه وو، ټانکونه
هره خوا ئې کړه په اور وه او په دود
کلي وران، کورونه وران، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان يې راوهستل وطن ته
خو پرې کې يې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت يې دلته وکړ
چې نه کړی و فرعون، نه نمرود
د چنګيز او هلاکو تاريخ يې سپين کړ
کړل تاريخ ترې بري، هټلر، يهود
نه په ښځو، په سپين ږيرو باندې بند شول
نه يې پرېښودل ځوانان، نه نو مولود
قتل عام يې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابي يې کړې تر حد څخه افزود
هغه بلخ چې د جمشيد د جام جمال و
رپېدل پرې بېرغونه زراندود

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن وُ
رسېدل يې هر طرف ته د فيض عمود

کندهار چې پايتخت د احمدشاه وُ
وُ روزلي يې ميرويس او محمود

ها غزنين چې د ښار ونو د سر تاج وُ
وُ پلار زمينې د محمود او د مسعود

ټول يې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوند نښې او آثار يې کړل نابود

خو بل خوا تر افغانان مسلمانان وو
نې الحاد شولو منلی نه قيود

وُ سرلوړي ژوند يې کړی په تاريخ کښې
هر دښمن يې ژشړلی په سجود

هيڅ تېری يې په وطن نه وُ زغملی
نې لوړ سر هيڅ نه دوو ته وُ فرود

په تش لاس يې بريالي پاڅون شروکړ
په قيام يې کړل و مات خمود، جمود

په وحشي دښمن يې وکړل ګوزارونه
دين يې حفظ کړ په قيمت د خپل وجود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر داسې مې زړه نیسو سلامونه
تعظیمونه، تکریمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسیر

چې وي ذهن یې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې یې پښځه منه زنځیر دی
چې لاسونه یې آزاد نکر غلام وي
حقیقت کښې دا اسیر رښتیا اسیر دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلی نوم

کمونیزم د وحشت او زور مسلک دی
هریو لوز، هریو قول یې موهوم دی
مصلحت دی د انسان د قتلولو
خو چې نوم یې پلېنوم دی پلی نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱۶

د زړه غوټۍ

شو پسرلی په هره خوا ټوکېږي سره ګلونه
پر سمه، غر، دره او دیوال بره وي خواره ګلونه

په پاڼه - پاڼه کښې تصویر د شهیدانو ښکاري
چې د وطن په درد بدلي غېږ دي څه ګلونه

د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
ترې لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه

ستا عظیم قبر ته شهیده پوه د الې ده کنه
د جنت ګلو ته فاني ګلونه نه ګلــونه

چې د غمونو لوېې - لوېې غوټۍ وسپړېږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلــونه

۱۳/۱۲/۱۳۶۱

د اټک پیل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې ، په پاکو وينو سرې دښتې
د نازولو امامانو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سينې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دورځو
دې ستا سينه کښې د استانو نه دې ښکاره دورځو
ته په ميدان کښې يې د داسې لوی ايمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! امان شاهده
ستا په سينه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړې
د استبداد په مقابل کښې يې علم پورته کړې
عقيدې ټينګې وې د عقدې ارادې ونکړې
توره يې ښکل کړه خو باطل ته يې سجدې ونه کړې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کربلا دښتې! ستا یاد دي همېشه نوی ساتنه

له تنه بېل خوشحاله خوبل تر نه شوله خوږ پسرونه

ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دی

چې په نړیوالو کښې تر ابده جاویدان پاتې دی

د بشریت تاریخ پرې وياړي افتخار پرې کوي

د حق د لارې فدایان ګوره تکرار پرې کوي

د قاسرخرویه لاره پالي دخپل سر په وینـــــه

د حق دوښي کړي په مینه ، او به خوږ پرينه

* * *

ګوره افغان د حسیني پاڅون په لاره روانې

دا لار به پالي کړل او ره کړتر داره درومي

د کربلا دښتې، په پاکو وینو سرې د ښـــتې

د فاني لوا مامانو داسرې د ښـــــــتې

تاته سلام، ستاد سینې سرو پرهرو ته سلام

چې ستا په غېږ کښې لوېدي ها ارادو ته ســـلام

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۶

د عاشورا ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي

تو پان مې بیا په سرو ګلونو باندې لوبې کوي
پر غوړېدلو بهارونو باندې لوبې کوي
خو مړه نادان دی نتیجه یې چې په پام کښې نه ده
په انمویلو شمشیرونو باندې لوبې کوي
کډو خو نه دی د افغان سر دې بې سره نه ځي
سر به یې ځي چې په سرونو باندې لوبې کوي
د یلدا شپه که وي اوږده هم لمر راخېژي پسې
تیاره به څو په سحرونو باندې لوبې کوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د یلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده راته تر کال نه د «یلدا» شپه
اورېدل به مې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتیا تر ټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو!
نیاو غوښتونکو!
امن خوښو!
سوله دوستو!
نړیوالو واورئ!

* * *

واورئ پیغام!
د یوه مظلوم
خو میړنی
او با ایمانه ملت
ای نړیوالو واورئ!
غوږ نیسئ!
د مظلومو خپه شوی پیغام
د انسانیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعیت ،
د حقیقت په غوږو
واورئ!
په دقت یې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،
یو تاریخي ملت دی .
چې د پیړیو په پوړیو کښې روان ژوندلري
له ویاړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون!
د ه لوږې ، تندې دې ګاللې ،
بې کوره زغلې
خو غلامي ته یې د چا غاړه نده ایښې
دا یې ګناه ده
په هغې ګناه تېرې پرې شوي
د زړه د پړو لویو- لویو قوتونو مدام
د استعمار قوي لاسونو مدام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده د سر د ټپتولو ملي ځلې کړې
خوناکام شوې په مړو پښو تړې تللې

* * *

ای نړیوالو واورئ !
غوږ ښئ !
کیسه پاتې واورئ !
ددې ملت د سرلوړې کیسه :
زوړ استعمار دلته پخپله راغی
مات چې شو
بیایې د خپلو نوکرانو دلته لته وکړه
هغوی یې راوستل، خو پاتې نه شول
مات کړل ملت
ملي تاریخ ترېـ د سرو زرو بابونه ورکړل
دا پاڼه واوښتته هدلته،
بیا برسېره نه شوه

* * *

سره استعمار کړې سترګې پټې
په دې نړولو پښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وروروروه، سولې، آزادۍ، بشر دوستۍ
د غولوونکو شعارو تر څنګ یې
د تېرې توره کړه تېره
ددې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړله
لومړی یې د لنه ایجنټان په روبلو وپېرودل
څو ناخلف یې له ملته بېل کړل
د ښکاري زړک په شان یې ځان ته ښکېل کړل
د کور، کالي، دوړه خوږې غاړې بې وروهلې
بس یو څو وږې پرې غلط شول
خو نور وپوهېدل
د دوی پرده لومې یې ولېدلې
خو دوی په ډېره بې شرمۍ
د خپل باداره په متو
په رڼا ورځ کښې دوه بې رحمه داړه واچوله
په هدف ورځ یې په زرګونو افغانان
په وینو ولمبول
په خونړۍ کودتا واک د دوی شو.
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ملت څوك یې ملګری نه شو

ځکه ملت هر څه منل (خو:) غلام کېدلای نه شو؛

* * *

ای نه پوالو واورئ!

غوږ شئ!

کیسه خلاصه نه ده؛

دوی د ملت د ایل کوو او سبکېدلو د پاره

روسي ټانکونه،

الوتکې،

ماشینګنې

او بمونه راوړل

په بې رحمۍ یې پر تش لاسو خلکو وچلول

ډېر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان یې ووژل پرې

او ډېرې خونې یې د روس په وسلو ورانې کړلې

غوښتل یې چې د وینو ځاځکې کړې په سره جنډه کښې

خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نه پوالو واورئ!

واورئ !

کیسه اوس خوږه شوه ؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یوخوا ؤ روس، د روس ښکیلاک ، قوي وسلې ورسره

ؤ د ټینکونو غړهار ، د ماشینګڼ ټکهار

د الوتکو غورهار

او د بمو کړسهار

را خلاصېدل، راوریدل پر بې دفاعه ملت

بل خوا ملت ؤ تش لاسونه

بس څو زاړه ټوپک ، کوټک ورسره

خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر ښا ولاړه

مقابله وه د لېدو او د کتو په میدان

ټوپک په ټانک کښې لاړه وکړه رانسکورې کړه

قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکوړې کړ

شوبلې پرې لګه ترخې مندې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراک شوې

پاس پر آسمان شوې الوتکې بنګاره

د ټوپک ډزو پرې ترپې شړوکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه پیکې باښې وغورځېدې
ځوچې تر زمکه رسېدې، لمبې یې شوې دودونه
په هره برخه کښې تباه شول دا قوي پوځونه
ملت بری وموند په هڅو لو زغور و قوو
د ایمان نور و،
دافغان غیرت و،
دا د تاریخ د قهرمان غیرت و،
چې هم یې روس، هم یې ددوی نوکران وپرزول
اوس سروهلی، بروهلی په ځان نه پوهېږي
باور دی ژر به محوکېږي
سور استعمار به هم د تور سنکېلاك د قبر خواکښې
د میړنو په ملك کښې د بر پر بې خوندې خښېږي
او ددې آزاد ملت څلواك ژوندون به بیا پیلېږي
نوای ربنتینو!
واقعبینو!
نړیوالو واورئ
دغه پیغام
دا د بری پیغام

دا دواړه خوښېږي ملت د سوبې کیسه
دا دیوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ورسوي!
او ورته وایي چې ملي اراده نه ماتېږي
ملت په ټولو قوتو برېږي !!!

۱۳۵۸/۵/۲۴

عمر

پنځه دېرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپږ دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سر کښې نه دی تللی
بې ننګه سر نه وي به ولې د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ، ق د کوچني اختر ورځ (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

د تره‌کي سر یې وخوړ، د «امین» سر یې اوبر کړ
«برېژنف» یې کړ زړه چاودی «اندروپف» زړه یې اوبه کړ
د افغان د ایمان سوک دی، په «باطل» د «حق» ګوزار دی
چې «مسکو» یې غمخانه کړه، په «ببرک» یې بل وېر وکړ

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دې راځي
زړګیه زار ستا حوصلې دي قافلې دي راځي

د افغانۍ همت پامیر د هېڅ هډ لوڼه دی
چې پر هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي

د پېړو تلک لاره یې نښته ګورستان تر درېږي
زموږ وطن ته د خراسانو سرې ګلې دي راځي

د وینې تیلو د همت ډیوه مې بله ساتي
له هرې خوا د تو پانو نو سلسلې دي راځي

سر لوړې مړینه د اصلي ژوند پیلامه ده اشنا
سرټیټي ژوند، د مړینې نوې مرحلې دي راځي

د ککرو څلي دې لوړ شي، لا دې لوړ شي پسې
چې پرې رپاندې د غیرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهد وماشومانو ترانه

سپېڅلي مسلمان قهرمانان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

بچیان د لوی افغان یو فدایان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

* * *

ساتو یې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غیرت !

لرو ملي غیرت !

په لار د قرباني باندې روان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چنګیز دی، که انګریز دی تسلیم شوی زموږ زور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

د خدای په کمک بریه هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

د روس ناولې پښې به پرې کړي پرې ږدو هیڅکله

ستا تو بریږي په خپـــله!

ستا تو به یې په خپـــله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

خوشاله به اروا د احمد شاه او د روښان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

دا نن که ماشومان سبا ځوانان یو د وطن!

قربان یو د وطـــن!

قربان یو د وطـــن!

۱۳۶۲/۶/۹

پښین، بازارګۍ

د ایمان زور

د افغان دایمان زور چې دی لیـدلی

«کمونست» به «کم» و «نیست» شي که خدای کړه

د کمون وحشت بر ببرته ځي کـمون ته

له دې وخت بر «جم» و «نیست» شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهیدانو!

میړنیو! قهرمانو! اتـلانو!

د وطن د پاکې لارې شـــهیدانو!

زمونږ هـم د خپل وطن په ننګه جنګ دی

ستاسو لاره خوښه کړې سربازانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ وردګ، آبدره، زیری شهیدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترمې په بېرته سپاري
د ټول جهان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم؟
د حق غاصب به مې د حق غوښتو؟ له جرمه تېرشي
چې د انسان قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د امن خوښو امن او سوله خومې هم وليدل
امن وامان! قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟
د عالمي ضمير وجدان مې تجربه هم وکړه
افسوس ايمان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم؟
تکيه په خدای ده، مټ د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم!
د خدای مدد به وي، لوی غرونه، سنګرونه به وي
د ټينګ ايمان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم؟
افغان د مور غېږه کښې پايي، ځکه وايي: وي به
افغانستان قضاوت دادی! زه نو چېرته ولاړ شم!

۱۳۶۲ / ۳ / ۲۹

کوټه، فقير محمد [illegible]

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکیلاک سره د کابل ښار په واټونو کښې د ځوانانو او پېغلو د روښنفکري پاڅون میاشت وه، دوی په تش لاس او میړانه په رڼا ورځ د روسانو په ټینکرو راووتل او له روسي ښکیلاکګرو سره لاس او ګریوان شول، لاندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسه مایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د "جوی شیر" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ پر زړه کښې بې تل خوندي وي او ما د دې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړېده.

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغاني قهرماني
را روان و لوی توپان و
د ځوانانو د پېغلانو
پوهنتون و په پاڅون و

په کابل کښې سهارمهل کښې
پورته غبرګو دا یو ځوبرګو
«مړه روسان شه! مړه خلقیان شه!
روس دې دړومي! زموږ له سیمې!
روس دښمن دی! روس مېړځمن دی!
روس نه غواړو! روس نه غواړو!
آزادۍ ته! خپلواکۍ ته!
به رسېږو! نه ستنېږو!»
په دې چیغو په دې کریغو
راتلل ښار ته زرنګار ته
څو هجوم کړي روس محکوم کړي
دې بهیر ته «جوی شیر» ته
روس ټانکونه او پوځونه
ور چمتو کړل سپي یې تو کړل
په ځوانانو په پېغلانو
ور حمله شوه دربله شوه
د ګولیو په بلیو
تویېدونه زلمي نجونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کسانو خوځوانانو
کړلي منډې له دې غونډې
غره ته تلنه تښتلنیدنه
خو یوې ځوانې قهرمانې
ورته غږ کړ جوړې ځوبڼه
"څه کړې؟ تښتئ! ځان نه پوښتئ:
ژوند خپلواک وي! که بې واک وي-
ژوندون نه دی! مرګ تر ښه دی!"
په دې چیغه په دې تړیغه
دوی په تېښته پرېښوه تېښته
حمله ور شول سینه سپر شول
مرد کو ته ښو پکوته
هیر تر مرګه شو تاریخ غږ کړه شو
د ملالې بې مثالې
احترام دی صد سلام دی
دې میدان ته دې ایمان ته
دافغانې
قهرمانې ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاد پژواك په لیکه:

دحق لمر

بیا «بشر» بې سره شوی جوړ پرې «بشر» دی
بشر دوستو (؟) اړولی په محشر دی

زیر و بم د بم په هره خوا کښې خور دی
دویر ساندې دي عالم زیر و زبر دی

په هر گام کښې لوېې کندې، لوړ پاڅونه
مخ په وړاندې توپانونه دي، خطر دی

مکانی اثر پرې شوی د عنصرونو
په کندو د زمانې موتل سفر دی

پښو تر نه ځي هسکه غاړه به اوس پرې
زمانه ده، حادثې دي، زمونږ سر دی

روغ زړه تر دي له دې خاورې تر وتلي
که چنگیز، که هلاکو، که سکندر دی

د انګریز جهانی زور دلته اوبه شو
په زاریو د تزار نوی لښکر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخرويي تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې د ا اشر دی
که د روس «شاپرك» هر څو بمباري کړي
چا وژلی په ګوليو د حق لمر دی؟
شپه او بده، تاريکه ده، خو ډاډه يم
خښ په زړه کې د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږده ده بې ګله
خو سحر نه مري په دې مې همر باور دی
يخ به ټېر شي خو نوري به د سکروي
«پايښت بوله استثني قانون ګډ ر دی»

۱۳۶۶/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

ډېرو سرو نه دي داؤ کړي دايمان د پاره
تاسو ايمان کړ تر پښو لاندې دامان د پاره
ژوندون ايمان او عقيده ده، ګني مرګ دی مرګ دی
افسوس چې پله غوښتی مرګ تاسي د ځان د پاره

۱۳۶۶/۲/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترہ کي په یاد

سور تره کی،
په سره کلي کښې پیدا شو
سره روس ورکړل
ورته سره - سره کتابونه
ترې نه زده یې د سرو وینو تویول کړل
په خپل مغز کښې یې ساتل سره - سره فکرونه
څو چې سرې کودتا ورووست د ارګ تخت ته
کړل جاري یې ژر - ژر
سره - سره فرمانونه
سور بیرغ،
سور یې دیرک،
سور یې تناب شو
کړل یې څوړند په سینو سره نښانونه
په وطن کښې یې سرې وینې کړې روانې
ټول یې سره کړل که وو کلي، که ښارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوایې سره ورځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې یې بل کړه سره اوږونه

څوچې سره بادار یې کتش کې قربانۍ ته

تږینه پاتې سرې څوکه شوې

سره تختونه

روڼتیا دې فشان پرې راووست

خوسره نه شول

د تره کي په سرو ویښو بالښتونه

د «سره عمر» شرمیدلی پای یې «ژړ» و

وو په «سره» نیکړ یې جوړ

«ژړ - ژړ» خاپونه

کوټه: ۱۳۶۴/۴/۱۲

د سر سیوری

نه یې کوره مسافره کومه ولاړ شم ؟

ګاډی درومې هرڅوک ویې خپلو کورو ته

چې د سر سیوری مې دی پکښې موندلی

زړې خوشاله یم یوازې دې دوو شپو ستـه

۲۲/۸/۶۱، پیښاب
دریلیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

نه د ځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې زه یم!
چې له ما ځنې ګوېږ کړي، د جانان په غم کښې زه یم!
په دې زه یم چې څه وشول؟ په دې زه یم چې څه کېږي؟
د چېو په غم کښې زه یم، د توپان په غم کښې نه یم!
زمانه شوه ولې ورانه؟ مکانونه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې زه یم! د مکان په غم کښې نه یم!
د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې زه یم!
که دا ځمکه نسکورېږي، که آسمان پرې رانښېږي
د زمین په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې زه یم!
که ناپالم که ایټم دی، نایتروجن که راورېږي
د جبران په غم کښې زه یم، د درمان په غم کښې زه یم!
خېر دې شلېږي دې، دا کېږي، په ګلهون پسې لې زه یم
د لمن په غم کښې زه یم، د ګرېوان په غم کښې نه یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوړ دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښېنم، د لبنان په غم کښېنه یم!
زما غم بس همدا غم دی، چې انسان هم څه تر شته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښېنم!

۱۳۶۳/٦/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضم دې نه کړمه فلکه انوییت خو دې کړم
ستا خوله کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳٦۲/۳/۵

باجوړ، ناوې غاښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان را باندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران را باندې ګران دی

سر به دم پرې خو د زړه محبوب مې نه پرېږدمه بل ته
رښتیا را باندې ګران دی، په ایمان را باندې ګران دی

چې کړې مې خاپوځې یې په مینه دې په غېږ کښې
دا مور را باندې ګرانه، دا دامان را باندې ګران دی

زما د تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان را باندې ګران دی

جلال د "جلاله" لرې، جمال د "افغانۍ" مې
"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" را باندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تړه یې سنګر دی
"ځاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدران" را باندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
"پادخواب" دی، که "سرخاب"، "تنګي واغجان" را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غــرور
زور ګیر کړې په زاریو دا مکان رابانديګران دی
«ملخه» چې د«بري» یې تر آسمانه پورې رسـیې
یادګار د خپلواکۍ مې دی «پغمان» رابانديګران دی
مغرور دښمن یې څوځوځلې مات کړ په مـیړانه
«پنجشیر» رابانديګران دی او «پروان» رابانديګران دی
دښمن چې ورغلی ژوندی نه دی تري راغلی
سرلوړی «کاپیسا»، مغرور «بامیان» رابانديګران دی
د روس وحشي لښکرې چې د مرګ کندې ترسیاری
«سالنګ» رابانديګران دی او «خنجان» رابانديګران دی
د روس د سرو لښکرو یې مات کړي قطارونه
«دوشي»، «پلخمري» ده، که «بغلان» رابانديګران دی
«کندز» رښتیا کندیس دی، که د دښمن ته د مرګ کنده
چې نغري د سمنان، هغه «آبدان» رابانديګران دی
لالونه د سرو وینو د شهیدو یې په ځلا دی
چې د اسې وینه لال کړي «بدخشان» رابانديګران دی
د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړي افتخار
«مزار» د لوی اتل «شیرمردان» رابانديګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سرپل» بازاري وران شو خو دښمن ترې سرپل نشو
چې روس پکښې قاش، قاش دی، «تاشقرغان» راباندې ګران دی
د کوږ دښمن سرونه يې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان يې له بچونه «سمنګان» راباندې ګران دی
هر څومره که روسان وربانديې بلوسي، سروې نشي
چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» راباندې ګران دی.
چې ساتي خپل وياړونه، د پردو له يرغلونو
«فارياب» راباندې ګران دی او «جوزجان» راباندې ګران دی
«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر يو ډک د افتخار دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» راباندې ګران دی
چې کندې يې شوې ډکې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» راباندې ګران دی او «لامان» راباندې ګران دی
لوی واټ په رڼا ورځ کښې سره دښمن ترسور تنور کړې
دښمن ترې ميدان نه شي وړلی، «ميدان» راباندې ګران دی
له اوره يې کړې ور ډکې، پر دښمن خپلې توپکې
«ونخی»، «خوات»، «تنګی»، «شنيز»، «زنخان» راباندې ګران دی
«غزني» که «قره باغ» دی که «شلګر» دی، که «مقر» دی
هر يو قوي سنګر د قهرمان راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړګونه رستمان دې رالوی شوي په زانګو کښې
"زابل" ستا هر زوی، هر قهرمان راباندې ګران دی

روزګار چې پکښې تل په میرنیتوب دی د دښمنه وې
پرې ویاړم، پرې نازېږمه "روزګان" راباندې ګران دی

"قندهار" ستا د قندو زهر ښخ بلي دې روسانو
زوړ ښار دې، زوړ سنګر دې، دایمان راباندې ګران دی

"هیلمند" د ملي هیلو او ملي پوځ "لښکرګاه" دی
که "ګرشک" دی، که "نیمروز" دی، که "سیستان" راباندې ګران دی

"فراه" کښې د پردیو د فرحت لارې بندېږي
"شینډنډ" چې پکښې روس دی سرګردان راباندې ګران دی

نازېږم د "هرات" له قهرمانو توریالیو
دښمن ترې چې وړنګی امان راباندې ګران دی

چې هر تېری شنډېږي، یکې هر زور او به کېږي
وطن د میړنو افغانستان راباندې ګران دی

الحاد او کمونیزم یې ځپلي ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان راباندې ګران دی

چې ټول سنګر سنګر دی او سرخرویه دی په وینو
وطن د ننګ، غیرت او د ایمان راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ویل اچې وطن وران دی او وړانو به څه خوندوي؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی

چې ننګ او بچه، زوړ او ووړه او ځوان یې ټول جهاد کړي
دا نن ملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی

په نره یې سر دا اوکړ او په نره دښمن ولي
«شهید»، را باندې ګران دی، «غازي»، ځوان را باندې ګران دی

چې لار کوي د روس په الونکو او ټانکو کښې
د حق د مردکیو تونده باران را باندې ګران دی

دا سره خونړه ورځ یې نور په سترګو لیدی نه شم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی

غافل وُم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوب ونه ترخ هجران را باندې ګران دی

«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تا هره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

ترور شعر

د حالاتو په دُرشل کښې مې فیرانو
نن دا شعر زماني هسې ترور دی ۱۳۶۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوليك

ديو بېل اشنا په نوم

فلك څنګه مهربان شو نه پوهېږم ؟
چې د بېل اشنا له ياده بيا خبرېږم ؟
نوى كين يې نوى مهر كښې دى نغښتې ؟
كه رښتيا يې نن د ناز غېږې ته لوېږم !
ما ويل دواړه به تر مرګه سره مله وو
چې هم بېل يم هم ژوندى يمه شرمېږم
شكر دادى چې د ليك لاره شوه خلاصه
څېل ليكونه راليږه څېل به درليږم !
هيوادې ياران وو څنګه ؟ حال يې څه وُ ؟
له هيچا نه خبر نه يمه څورېږم !
د ژوندون د سختو لاروپه سفركښې
څه به كيږي ، څه به كيږي ، څه به كېږم ؟
او بنګو ژاړې چې له سترګو راجلاشوې
نما كال د بېلتون وشولا خندېږم !

پېښور ۱۹ / ٦ / ۱۳٦۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پرې راغلي توپانونه

***

داد غوایه له بغاوته — په وطن جوړې غلبلې شوې
د سرو روسانو له وحشته — بلې په هره خوا لنبې شوې
د کمونیزم په لعنته — ټولې دېرې موادېرې شوې
ورکه د نیاو او عدل پته — چې سرې لښکرې راخورې شوې
په وطن کړه چور او تالان دی
ورېږي سرونه او مالونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

***

سهې خواره پرې راخواره دي — جنت نظیر وطن ورانېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوا پلي دي، سپاره دي ــــ خرسان په وينو نه مړيږي
وطنداران خواره واره دي ــــ هره خوا کډې ئې بار يږي
پاتې پراته په تناره دي ــــ نمر وديې اور دی پرې بليږي

په هره خوا کښې بمباران دی
دي د زنګيرو ويــــو آوازونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويـــرونه

* * *

د کور پرځای بې نصيب ګور شو ــــ د کمونستو په وعدو کښې
هر چا تر خپل وطن سور اور شو ــــ وسول د ظلم په لمبو کښې
وحشت په هره خوا کښې خور شو ــــ آرام شو ورک کليو ښارو کښې
له ورانې ځالې پور تر شورشو ــــ آورو په تنو غلبلو کښې؛

« دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوې په موښــــن اورونه!»
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کور کښې دي ويرونه

* * *

خو پاڅېدلي شاه ځلميان دي ــــ په کاميابۍ مو اعتماد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جهادي سنګر ودان دي   آزاد به وګړي موهېواد دی
په غزا بوخت موچې ځانيان دي   آخر راتلونکی عدل وداد دی
په وینو رنګ موشهیدان دي   د سرخرویۍ د زیرې یاد دی

د سبا ستوري مو روښان دي
«رفیع» اوښکې کړې دي غمـــــــونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویــــــرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ، ش

د ننګ تاریخ

ستا په مخ چې را خورې شوې دشهید دوینو پرخې
سرخرویي دې کړې حاصله، ای دلوړو غزو ونو پېغلې!
کتیبه ده د مېړانې، دشهید په وینو لیک   ده
ترابده ژوندۍ ساته، داد ننګ د تاریخ کرښې

۱۳۶۲ پېښور، منظور عام پرېس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې
پسرلې چې به غاټولو سره ب کولې
هغه دښتې په سرو وينو باندې سرې شوې
چې درنې وې ، چې تودې وې ، تاليدلې
هادېرې اوس سرتر پايه هدېرې شوې
چې ښادې چې آبادې ته مولې
ځوانيمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې
ځوانان ولاړل د وحشت ترکومې تېر شول
رانه لوټ مو ملې پانګې او پاسرې شوې
اوښکې ورکې شوې د وينو په سيلاب کښې
په سرو وينو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیل پرغاړه
(بکرنش النیل)

نه د نیل پرغاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی !
ورو - ورو اخلي قدمونه !
د هدف په لوري یون دی !
را روان دی له پرونه
د سبا غېږې ته ربي !

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم
چوپې - چوپې یې څپې دي
خو په تنتو اشاره کېږي
راته سپېږي ډېر رازونه
کوي ټېر حکایتونه
راته یاد کړي تېر وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته سپېږي تاريخونه

* * *

زه د نيل پر غاړه ناست يم!

رايادېږي هغه ورځې!

چې د نيل چوپو څپو به

تېرولې د نيل ناوې

او حسينې به نغرلې

دا د نيل غوښتنه نه وه

دا هوس د ها پاچاؤ

چې به نجونې خوښولې، غرقولې

د وحشي شهوت تسکين به پرې کولو

* * *

زه د نيل پر غاړه ناست يم!

څپې چوپې - چوپې درومې

اشارو کښې راته وايي:

"څه شول هغه هوسونه؟

بې ځليه شهوتونه؟

زه شاهد يم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسینې ناوې
بیا پر امن اوسېدلې
نه چا ماته راوستلې !
نه اوبو کښې ډوبېدلې ! "

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم
زمانه وهي خرخونه
راته ښکاري تېر قلمونه ؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وايي
کوي چپه - چپه حکمونه
په ترلو - په وژلو
د مظلومو انسانانو
نه سرېږي ، نه مرېږي !

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم !
نیل روان لکه پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په یون کښې راته وایي:

« ها فرعون د لته ګوره ؟

ها خدایي مقام یې کوم دی ؟

زما غېږه کښې زبون دی !

غور ځولی ما دی بېرته

دی عبرت د تاریخونو!

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم

پر زاړه قلم کښې ګورم

مصر ډک له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر منځ - منځ کښې

ښایسته یوسف خرڅیږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي یې له لاسه

غواړي دا ښکلی غلام کړي!

د انسان مقام بدنام کړي!

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم څرخ خوري راتاوېږي!
ښايسته يوسف ښکارېږي!
غلامي يې شاتړ کړې
د شاهي په پالنګ ناست دی
او د نياؤ دور چلېږي!
د انسان سوداوې نښته
ورور په ورور باندې نازېږي!

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم!
راته کړي حکايتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وايي:
ډېر زور مکير دې ماليدلي
چې زما پښتو ته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کانو دوېدلي؛

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم
او د نيل له حاله وايم؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرعونان تل نسکوري
حق باطل باندې برېږي
زور زياتی نه پاتې کېږي
بې له خدايه! مصنوعي خدايان غرقېږي!

***

نو:

نه د نيل پرغاړه ناست يم
په ډاډ منه لهجه وايم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکېلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
ستو راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانېږئ!
او د مرګ په رود نيل به ورګډېږئ!
دا به کېږي ، دا به کېږي
که څه او که څو ښېږئ!

***

نه د نيل پرغاړه ناست يم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د نیل په ژبه وایم:
د افغان اولس د قهر رود نیل بر
غرقوي د تزاري فرعون لښکري
دا آزاد وطن به بېرته آزاد بېږي
د افغان مؤمن اولس به
خپلې خوښې ته رسیږي
د هدف رڼه منزل ته
به سمېږي هسکه غاړه!
زه د نیل پر غاړه ناست یم
نیل روان دی
نیل روان دی
ورو - ورو اخلي قدمونه!

۱۳۶۵/۹/۹

۱۹۸۶/۱۱/۳۰

مصر، قاهره

د راډیو تلویزیون ودانۍ

د نیل پر غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې - سرې اوښکې چې توېږي مې ګرېوان ته
څه به وبخښي د مينې ګلستان ته؟
نه يوازې ګل په سوی، بلبل په سوی شو
يوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته
د وحشت په خوره غېږه کښې شلم پروت دی
حيرانېږم د شلم قرن انسان ته
ميته نشته، مينې سرې دي په سروو ينو
ته لا اوس هم انسان وايې دې حيوان ته؟
يو ويښتې پېرې ته چې را بربنړې
څوک به پاتې وې چې وېې غواړي ځان ته؟

۱۳۶۲/۸/۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرینکو دمړ کېدو په ارتباط څو قطعې :

خرس مړ کی

خرس مړ کي ده په روسیه کښې لګېدلی
لوی خرسان یې سر په سر مړي، کال په کال مري
عجیبه ده ټول نړه چاودي ځي له تخته
د افغان د ارادې په پاخه ډال مري

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو ! «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي وربسې یې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړیین

چرینکو ؤ اندروپف ګور ته لېږلی
اقتدار د کې جي، بي بې ؤ رېټلی
خو زوړیین یې لکه مېږه رانسکور کړ
ګوربه چف لکه ګوربه ؤ ورته غلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

***

بریژنف یې چې مردار شو کار یې زار شو
اندروپف یې له یوې سره ګوزار شو
چرینکو که هر څو وچړېده وخت تېر ؤ
ګوربه چوف یو چوپ پرې وکړ په قرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتحان

که هرڅو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښنه! ستا هم هدا شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
اوس چې ماته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کښ ته مې د امن بېړۍ باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره درومي
د بمونو د باران قصه اوږده شوه

د بېزونو یه! د سره سحر په لوري
غرق خونو دې شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکېلاک قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا خوښ وي
که هرڅو مې د هجران قصه اوږده شوه

اوریې پوزې کړه د عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

د خوشال بابا په لیکه؛

د خوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خړ غره ته به راتلل څوک
په حضور به دې داسې ژړېدل څوک
ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
ګنه زه څوک، دې لوړ ځای ته رسېدل څوک؟
هغه درد چې تا درلود ما سره هم شته
بنکېلاک یو دی، ګنه روس څوک دی، مغل څوک؟
بیا نا اهله چېل له بله سره مل شو
ګنه مېنه د افغان څوک وه او بل څوک؟
د نفاق درد چې تا لید لا دوا نه دی
ځکه زه څوک یم او ځوان پاتې کېدل څوک؟
ته ترې لاړې جانکوړې، زه اکوړې ته
که بخت بد نه وي نو موږ څوک وو او تلل څوک؟
ستا له لاسه اوس زما لاس ته رسېږي
پر دې شان دې کړي د تلک تور ه تېل څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاڅنګه اجازه رفیع تر ورکــــبړه
کښــه نه څوك، دې مقام ترا ختل څوك؟

۱۳۶۳/۱/۲۱

مقابـــله

په نره، په غیرت، په سپین میدان مقابله ده
روانه په وطن کښې دافغان مقــابلــه ده
یو لوړ تر دې تاسکوړه، الوتکې او بمــونه
بل خوا دارادې او دایمـان مقابـــله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

ټپي غاټول

په وطن کښې اوس ـ اوس هم لاله غوړیږي
خو له لاسه د وحشت ډېر ټپي کیږي
لا یې داغ د سوي زړه ښودلی نــــه وي
چې په غــــېږه د بیدیا کښې وریږي

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان
ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پښتنور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پېښور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومي سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس په پېښور کښې د یوې سینما نوم دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه ،

منظوم لیک

یاره څه به درته کښنمه ، په څه باب کښنم ؟
نه به تا وته د هجر کوم عذاب کښنم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بیتاب کړم
نو به څنګه دا بیان پر آب و تاب کښنم ؟
د دوستانو دښمني درته بیان کړم ؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښنم ؟
له هر لوري مې زړه خوږېن حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښنم ؟
نه وُم پوه نه به هېواد، نه هېواد وال وې
«چې به دا د غم بېتونه په پنجاب کښنم»؟

پنجاب، د ریل سیون

۲۲ / ۸ / ۱۳۶۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په وير کښې :

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړه
د منات، لات او عزی** ورود یې میرات کړه
کمونستو د هندوانو خوښېدنه ته
د هغه فاتح گنبد په بمو مات کړه

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

دروند غم

یو ځلو یښت کلونه دې ونه دون را پاندې تېر شول
یو ل په غمو تېر شول، ورځ په ورځ غمونه دېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زمونږ پلې شو
دا داسې دروند غم و چې پرې تېر غمونه هېر شول

۱۳۶۴/۹/۳۰

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی .

** لات، منات او عزی د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بُتان دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن

په خوله یې سوله ده، په زړه کښې یې د سر دښمن دي
د باطل مرسته کښې، دحق دحق سنګر دښمن دي

بشر- بشر وايي جهان یې ټول له شره پاک دی
بشر یې سره کړې ږ ښتیا چې د بشر دښمن دی

مخ ترې تندر راولي دا د بنګلا لوټماران
هغوی چې غواړي سور سحر د ځلندملر دښمن دي

د کمونیزم د رژیم، رژیم دې وینې خوړل
دا رژیمونه انسانیت ته سراسر دښمن دي

که کمونیزم ګوري ورځې د خیبر نه هاخوا
هم د حیوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دي

١٣٦٢/١١/٢٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو دیوځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

ټول وطن مې یې شو دیاره کړ په چین
بیا یې تخم پکې وکاره د مین
ما یې هم مېلمه لکه مېږې قرباني کړې
ګوندې خه یې شي ادا د دوستۍ دین

۱۳۶۴/۲/۳۰

پښین

پر لیبیا تېری

ظلم دی یو، وحشت دی یو او بمباري یوه ده
که په پولینډ، په فلسطین، یا په لبنان کېږي
ښکېلاک: سور، تور، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تېری تېری دی په لیبیا، که په افغان کېږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مینې بقاء

دا د نیا ټوله زما شي ، په دنیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته ځېل شې ، بیا نو ځله دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کاروونه په بل پړ شول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینم

لا قیام د قیامت نه دی ، چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي په نفسونه که امي که ملا وینم

زړه پرېشانه پرېشانی کړي ، ستا په مینه یې راټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړي ، ټولیده مې د سا وینم

لاس مې پرېږده د زړه سره ، ستا د زړه د سرد پاسه
چې دې زړه مره درزا کښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که رانه ټول دی ، ټول په یوه سیلۍ خواره شي
رفیع ځکه په دې ټول کښې ځان بې یاره تنها وینم

۱۳۶۲/۹/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو هدف

چې د باران يوه رڼه اوښکه يې تر خولې ننوځي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
ټوټې - ټوټې زړه به راټول کړم که راټول شي يو ځل
دغه بې نظمه تنظيمونه يو هدف د پاره

۲۸/۹/۱۳۶۳

د روس ښځې

د افغان د يورانيمو د زېړه دوك ؤ
چې راپورته شو په کيف کښې له ښځې نه
دا نړېده کله مضمون يې، ښکاري داسې
چې روسيه به کاندي ورکه له نړۍ نه

۱۰/۲/۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوې سا

زما نارام زړګی له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ماشوم چې بې له موره په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګردونه مې راغبر دستر ګو
لیچن به څنګه بې له دې پسته رنجو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څرې آشنا
پر دې بستر چې وغزېږي په عمرو ویده شي

رقیبه عزم یې یوه نوې غوندې سا اخلي
ستړی که هر څو په درېنو - دریو خوبو ویده شي

د خیال د نیایې د عمرو - عمرو رنګونه اخلي
چې د غزل پر رنګین تال کښې په جونو ویده شي

۱۳۶۲/۱۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه پرغوږو واوره آشنا
د سر غوږونو کله سر سري اوري
ما معنوي ماته ورکړې خپل مادي د ښمن ته
خلک به څنګه د میدان لرې برې اوري

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې ورو کی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځايیدی شي پکې
هیڅ ظالم ته د نفرت مینه ده
هیڅ جابر تلعین کېدی شي پکې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

د بهار په لوري

د زړګي ستني مې کړې شولې د يار په لوري
د يار په لوري دا اشنا ځوندې د يار په لوري
د ننګ او ننګ ولتن ويښته هومره نړۍ کې آشنا
خپل قدمونه چستوه د افتخار په لـــــوري
د حق قصه راته اوږده شوه د منصور تر دره
ځکه بې داره ور روان يمه د دار په لوري
نه باوري يم چې سيلۍ به مدام نه لګېږي
دا خزانونه به مې دروي د بهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

يوه لنډۍ

پسرلى بيا پر وطن راغى
ګلان راځي خو شهيدان خاورو ته ځينه

۱۳۶۲/۱۲/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده، فریبکاري ده
خو زموږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
یورش وکاندې په خلکو اعلان مارشکا
جومات «رنګ» کړې په راډیو کښې وایي «رنګ» شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه ښه ښېلتون دی تر وصلته لاخو بلت لري
هر څه ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا
زه هغه منصور یم دخدای نصر مې ملګري دي
دار ته چې مې بوزي راته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګيالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخر چې وي د روس له افتخاره

۱۰/۳/۱۳۶۵

نوبنار، د موټر یون

○

يار مې مار شو له ښاماره سره مل شو
له بې سره استعماره سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعماره سره مل شو

۱۰/۳/۱۳۶۵

اکوړه، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
اون خره بدلیږي کته یې یوه ده
نو د بنکېلاك په سره بنکېلاك دی بدل شوی
د پرون او د نن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، د موټر یون

ولایت

پرون وروړ ؤ د ببرك خوښ یې نه دی
هی توبه د سیاست له اخوته
چې الهام ورته رادرومي له مسکوه
اوس اګاه شوم د ولي له ولایته

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټك، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

رشته

چې شپېته کاله پښوا یې سرې جامې وې
ما ویل دا یې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بیرغ نازېږي
ښکاري دا سې چې رشته یې پښوانه ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اټک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خره وې د روس بار زمکې ترنه ځي
نجیب راولي او لرې کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک ؛ دموټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابدي مینه

مسخره مې کړلې نوري يــــــــاراني
چې مې ووې ستادمينې تــــــــــراني
ابدي مې کړه وطنه دتـا مينــــــــــــه
زما غزنشي وژلې زمـــــــــــاني

۱۳۶۴/۳/۲۳

کوټه

هېــواده!

که ګـــرانه ګـــرانــه! ګرانه هيـــواده
فارغ مې مه کــړې داستاله يـــاده
یم راوتـــلی ددې له پـــاره
چې دې آزاد کـــړم له اســـتبداده

۱۳۶۵/۳/۱۶

پنجاب، ګجرات، دریل یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرام

په ځای کښې کښېناستل او یوه لحظه غافلېدل
لوی جرم یې ګڼي چې څوک قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په ټال باندې زنګل دي
هغوی ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وینې ډنډ دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول دا د سترګو په ټکر کښې
په سحر کښې نه ښکارېږي، په غرمه کښې یې نه وینم
چې لیدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کوړونه ورانوي د کارګرانو
چې کښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زیارکښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي ، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو

د غه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونیزم ، په روسانو

حرارتونه

له موږ ګان "ورېږي خړ خوي پرېږي خپل غرځونه
راکوي " بم ، ورانوي مو پرې کورونه
دا دوستي ده ؟ دا ورورولي ؟ برابري ده ؟
چې بدل شي پر دې راز حرارتـــونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتو اک پښتواک

چې مین په ملي واک، په ملي څواک دی
چې د ښمن د هر ښکېلاک، د هر زبېښاک دی
که هر څو ترې لرې ځي بیا را غبرګېږي
د اولس غوښن خلاصوي داسې پښتواک دی

۱۳۶۵/۲/۲۸

آسیا

په افغان او په لبنان کښې کربلا ده
په ایران عراق ننازله لوبلا ده
د انسان د ګکرو دانې دل کېږي
آسیا ځکه سرګردانه ده، آسیا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بیا کېښول د بابا په قدمونو

یوسف پاچا د حُسن دی د ناز په نیلي سپور دی
په مخ کښې یې ښکارېږي زلیخا په قدمونو

کتنه وکړه د ګدایۍ یې پټوې شړې خوږې
مجنون ښکارېږي چې پروت دی د لیلا په قدمونو

تازه یې قرباني د امامانو کړه دنیا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱۶

ائتلاف

یو هدف ته مو وحدت و اتحاد شو
اتحاد د اختلاف په لوري درومي

هئ افسوس دی طلایي وخت مو تلف شو
ائتلاف او س د اتلاف په لوري درومي

۱۳۶۵/۴/۵

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library